PROMIN

ПРОМІНЬ

Ч. 12
ГРУДЕНЬ
1980

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ
РІК XXI ГРУДЕНЬ 1980 Ч. 12
Виходить раз у місяць
Видає
СОЮС УКРАЇНОК КАНАДИ
Редагує Редакційна Колегія
Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN
No. 12 DECEMBER, 1980 VOL. XXI
Monthly Publication
Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
Edited by Editorial Committee
NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$10.00
Передплата до інших країн	10.00
Поодиноке число	1.00

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$10.00
Subscription in other countries	10.00
Single copy	1.00

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

— Дещо з листів до редакції	1
— Відбувся 6-ий З'їзд ОДПЦ	2
Т. Гарбар — Книжка заслуговує на відзначення	3
— Здобула науковий ступень	4
Г. Михальчук — Вітаємо гостей в Оттаві	4
Р. Рахманний — Вікно у наше минуле	5
Л. Полтава — Українська дитяча опера і оперета	6
Н. К. — Софія Скрипник — організатор мистецьких вистав	9
А. С. — Перший всеукраїнський літературний журнал	11
— Вісті з централі Союзу Українок	12
М. Подворняк — Як дійшло до видання етимологічно-симантичного словника	13
A. Dragan — A Brief History of the U.M. of Canada	15
I. Harmata — Ukrainian Dumy	17
Відділ для дітей	19
Громадська і родинна хроніка	22
При праці для „Променя"	30
С. Кульба — Довкола Дому	30
Іванна Вахна — Українська вишивка	31
Зміст XXI річника	32

НА ОБКЛАДИНЦІ: Фото Галі Кучмій, творця фільму — „Найсильніший чоловік у світі".

Гл. стор. 5 — „Вікно у наше минуле".

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ 0.50
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	0.10
Листки взорів з мистецької книжки, хрестиками, явор., низинкою	0.25
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня нар. Лесі Українки	2.50
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!", Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	2.50
Програма для садочків	1.50
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	2.50
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	0.50
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	7.00
50-річчя здобуття громадських прав Української Жінки, Г. Янішевська	0.75
Статут Союзу Українок Канади	0.25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.50
Українські коляди, С. Яременко	0.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	3.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	6.00
Я вернуся, О. Крамар	0.50
Pysanka: Icon of the Universe — Museum U.W.A.C.	3.95
"Ukrainan Canadiana" U.W.A.S.	12.00
The Development of Ukrainian Classical Music, D. Koziy	0.50
Візитівки, з смолоскипом, тузин	1.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з конвертами, з смолоскипом, тузин	1.50
Макатки — сувенір з Ювілею 50-ліття Союзу	5.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, клиновий листок	1.50
„СМОЛОСКИП" — відзнака СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ	7.00
Срібні ложечки, з смолоскипом	9.50
Також маємо серветки, з смолоскипом, добра якість, тузин	1.25

Союз Українок Канади — Едмонтон, Альберта
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
№25 11024 — 82 Ave.,
Edmonton, Alberta T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

Дещо з листів до редакції...

Закінчились наші окружні і провінційні з'їзди, семінари, річні збори по жіночих товариствах, взяло наше членство численну участь з 16 Соборі Української Православної Церкви та в 13 Конгресі Українців Канади і от по цім всім повертаємось до звичайної рутини в наших щоденних громадських обов'язках.

При таких зустрічах була нагода поділитися думками, довідатись дещо з життя-буття праці по наших жіночих товариствах. Між добрими думками, вістками є й такі, на які варто звернути увагу та дещо подискутувати. Ніхто з нас не любить слухати скарг на знижений стан в нашім громадськім житті, про його недомагання, про сумніви нашого завтра. І не берім цього як нарікання невдоволених і не є це порожні, так собі розмови, чи товариські розважання, але справжня турбота про наше „завтра". В них пробивається туга за кращим живим громадським рухом, за прямуванням до нашого світлого майбутнього.

Ось дозволимо собі навести дещо з листа до редакції журнала і розглянути його слушність, або докори.

„Преса наша — пише автор — є відповідальна за поступ в організації. Вона має виховувати членство, має бути його провідником і дороговказом. Преса має вказувати, крім позитиву і на наші хиби, недотягнення, вияснювати причини, шукати розв'язки певних проблем, інакше вона не виконує свого завдання. А факт є, що по жіночих товариствах, відділах Союзу Українок Канади все менше відбувається освітньої діяльности, все менше цікавиться членство українською книжкою, пресою а навіть і своїм власним письмом. Впродовж сороклітньої праці нашого жіночого товариства, майже всі членки говорять рідною мовою, а от читати і писати українською мовою виявляють великі труднощі. Це безумовно причинилось до занехання деяких національних свят, бо мало хто відважується написати, чи навіть прочитати якийсь, хоч би маленький реферат. А це одна з важливих проблем, над якою варто призадуматись та поставити собі питання за Шевченком — „Що буде з нашими синами?"

І справді, чи можемо ми не реагувати на такі листи, на піднесені в них питання? Вони дуже серйозні. Журнал признає авторові рацію, навіть і в тім, що він засуджує, чи обвинувачує свою пресу. Бо стан нашого громадського життя, який маємо сьогодні, не лише по жіночих товариствах а взагалі серед нашої спільноти не можна назвати ідеальним. І ми уникаємо про це голосно говорити. Ми не хочемо розглядати причин занехання більш творчої культурно-громадської діяльности, хоч би поліпшення нашої мови по жіночих товариствах, зацікавлення читанням своєї літератури, появою нових видань, виховною працею дітей і молоді.

І хай ніхто на цім місці не думає, що в нас по жіночих товариствах бракує працівників, або бракує грошей, чи доброї волі до праці. Українське жіноцтво в Союзі Українок Канади дало 90 процент себе для розвитку місцевих громад, вклало багато своєї енергії в будову народніх домів, церков, парафіяльних домів, склало не тільки тисячі але не один мільйон пожертв на народні і місцеві громадські потреби, на вищі свої інституції, а за те занедбало себе, бо не ставало часу на що інше, не ставало часу на організування освітніх сходин, дискусій, читання доброї літератури, на програму освітніх семінарів. Книжка стала рідким гостем в товаристві. Отут і лежить однобічність жіночої діяльности по товариствах.

І як же часто доводиться нам на громадських ширших зібраннях вислуховувати від провідників громад признання жінкам за смачні обіди, за фін. пожертви, але як мало, або й зовсім ніхто не скаже прихильного слова про культ-освітно діяльність жіноцтва, заохоти до вивчання української мови, до читання кращої української літератури. І ось цей занепад, про якого згадує автор листа „що буде з нашими синами" треба приписувати не лише жіночим товариствам, членкам і матерям, але й батькам, членам громадянам.

Проте українське жіноцтво починає вибиватись з тих тенет матеріяльних дорібків і постачань, бачить причину і шукає способів повернути кермо до первісно виточених плянів діяльности Союзу Українок Канади, і щоб на тих плянах могло зростати майбутнє членство організації. Віримо, що є багато інших цікавих думок, подібних до авторових згаданого листа, подайте їх до своєї преси, до свого журнала, щоб він міг сповняти своє завдання.

Відбувся 6-ий З'їзд ОПДЦ

Головою обрана д-р Ганна Янішевська

У суботу 4-го жовтня 1980 р. в Українському Інституті св. Володимира в Торонті відбувся 6-ий Всеканадський З'їзд Об'єднання Прихильників Державного Центру Української Народньої Республіки в Канаді, присвячений 60-літтю створення Державного Центру УНРеспубліки законом Директорії УНР з 12-го листопада 1920 р. Об'єднання Прихильників ДЦ УНР, відділ Торонто гостив цей З'їзд.

Д-р Ганна Янішевська

З'їзд складався із трьох частин: Ділова частина З'їзду, Панельна Дискусія на тему статті Президента УНР, достойного Миколи Лівицького під заголовком: „Стан Української Визвольної Справи у зв'язку з Сучасною Міжнародньою Ситуацією" та Святкова Вечеря з доповіддю ред. В. Біляєва, Голови УНРади про 60-ліття Державного Центру УНР в екзилі.

На діловій частині З"їзду було присутніх 38 делеґатів і 1 мандат переданий з Вінніпеґу, та 18 членів і гостей. На панельну дискусію прибуло ще більше гостей, а у Святковій Вечері брали участь 83 особи. Були делеґати з ближчих і дальших відділів (так з Едмонтону два: п. К. Теличко й інж. Яр. Скрипник), представники українських Церков, достойні гості: Голова УНРади — ред. В. Біляїв; віцепрем'єр Уряду УНР проф. д-р Яр. Рудницький; п-і Стефанія Букшована, голова Світового Об'єднання Прихильників ДЦ УНР, голова Крайової Управи Об'єднання в ЗСА, віце-премієр Уряду УНР; п. О. Сосна, віцепрем'єр Уряду УНР; мґр. М. Липовецький — голова Представництва В.О. УНРади на Канаду, член Уряду УНР; п. Улас Самчук — член Уряду УНР; члени Президії УНРади, представники екзильних урядів: польського — монс. Ф. Плута, білоруського — п. М. Ґанко, чеського — п. В. Дуфек, представники від крайових і місцевих організацій.

Надійшли численні писемні привіти: від Владик Українських Церков, від президента УНР достойного Миколи Лівицького, від віцепрезидента д-ра М. Степаненка, від голови Уряду УНР д-ра Т. Леонтія, від крайових і місцевих організацій в Канаді, від Представництва ДЦ УНР в Америці та від відділу ОП ДЦ УНР у Ванкувері, голови п. В. Дзюбенка, який вислав теж Звіт з діяльности відділу та пожертву на 6-ий З'їзд ОП ДЦ УНР в Канаді на суму $25.00.

На З'їзді вибрано Головну Управу з осідком у Торонті в такому складі: голова — д-р Ганна Янішевська (Торонто); 1-ий заст. голови — Вен'ямин Чміленко (Торонто); 2-ий заст. голови — Арсен Степанюк (Торонто); кор. секретар — д-р Зоя Плітас (Торонто); протоколярний секретар — Микола Онушко (Гамільтон); заст. прот. секретаря — Василь Кіліян (Торонто); скарбник — Кость Скірко (Гамільтон); культурно-освітній референт — п-і Галина Сенишин (Монтреаль); пресовий референт — мґр. Є Ооборонів (Монтреаль); члени Управи: Олександер Сосна (Ошава) та Петро Вітрук (Ватерлю). Заступники голови поза Онтаріо — голови місцевих відділів: Кость Теличко — Едмонтон, Альберта; мґр. Євген Оборонів — Монтреаль, Квебек та Андрій Крип'якевич — Вінніпеґ, Манітоба. Контрольна Комісія: голова — Іван Карнаух, члени: Микола Костюк та Яків Степовий.

СПІВЧУТТЯ

Центральна управа Союзу Українок Канади і редакція „Променя" висловлюють глибокі співчуття пані Наталці Фарині і всій родині з приводу упокоєння чоловіка і батька, бл. п. Левка Фарини, заслуженого провідника української спільноти, голову Союзу Українців Самостійників.

Вічна йому пам'ять!

Централя Союзу Українок Канади

КНИЖКА ЗАСЛУГОВУЄ НА ВІДЗНАЧЕННЯ

(Доповідь, яку виголосила пані Тетяна Гарбар на святі журнала „Промінь" в Саскатуні, 5 жовтня 1980)

Крім того, що ми відзначаємо 20-ті Роковини нашого журнала „Промінь", сьогоднішній день ми призначили відзначити Свято Книжки, і дійсно — книжка заслуговує на те, щоб її відзначити особливим Днем-Святом. Кожний ще змалечку привчається читати книги, бож з книг ми черпаємо знання, без книг ми не можемо стати освіченою культурною людиною.

Серед величезної кількості різноманітних книг значне місце займає художня література: вірші, оповідання, повісті, п'єси, що ми так залюбки читаємо, отож книжка заслуговує на відзначення її, а творцям літератури — письменникам честь, пошана і слава. Книжка це один з видів нашої культури.

Кожний народ любить і зберігає свою творчість, разом і ми український народ не відстаємо, а щиро, свідомо відносимось до свого рідного, для збереження нашої культури. Історія про наше минуле вказує, що ми є народ з великою культурою.

Українська література зачалась дуже давно, разом з християнством. Того часу книжки були рукописні і переважно для церковного вжитку, але вони мали велике значення. Творці старої літератури були: Іларіон — Київський Митрополит, Феодосій Печерський, Антоній Печерський, літописець Нестор — єпископ Туровський, Даниїл Паломник й інші. Особливо під кінець 16 і 17 ст. зроблено великий поступ.

17 ст. рахується Золотим Віком нашого письменства і нашої культури, 17 ст. дало Україні велику кількість книжок, мали ми свої школи, по містах закладались великі бібліотеки та друкарні. До наших бібліотек поступає закордонна література. Україна ніколи не боялась західньої культури. Вже в 16-17 ст. наші кращі люди їздили закордон студіювати в університетах.

Згадаю лише такі: Смотрицький в 1619 році вийшла в світ його граматика і придбала йому велику славу. Його граматика була перекладена майже на всі слов"янські мови і видержала силу видань.

Потім Сакович, Петро Могила, Косов, Трофимович, Старушич, Тарасій Земка і багато інших.

І не диво, що форми західньої культури перенеслись до нас на Вкраїну. Знову ж в 19 ст. наша література зросла, перейшла на щиру українську народню мову і зрівнялась з великими світовими літературами.

В цей час наша література знає сотні прізвищ письменників як: Котляревський, Гулак-Артемовський, Кухаренко, Квітка-Основ'яненко, Гребінка, Стороженко, Куліш, Тарас Шевченко, Марко Вовчок, Нечуй-Левицький, Мирний, Глібов, Володимир Кобилянський. Ось ще славні письменники Галичини: Маркіян Шашкевич, Головацький, Франко, Стефаник, Бордуляк і багато інших. Сьогодні мені дуже хотілося б згадати усіх творців літератури, але їх є дуже багато.

Однак ще дозволю собі згадати наших поетес і письменниць — Олену Пчілку (Косач), Лесю Українку, Одарку Романову, Дніпрову Чайку, О. Кобилянську, Христю Алчевську, Докію Гуменну.

Особливо хочу згадати ось ці два письменники в Україні: Миколу Руденка і Олеся Бердника.

Микола Руденко очолив Правозахисний Український Рух по виконанні Гельсінської Угоди. Олесь Бердник також уходить в Правозахисний Український Рух.

Твори наших письменників як Шевченка перекладені майже на всі великі світові мови і на всі слов'янські. На французьку і німецьку мови були перекладені твори Квітки-Основ'яненка і Марка Вовчка.

Кращі твори світової літератури перекладені на українську мову. Переклади почались давно. Гребінка ще в 1836 р. переклав на українську мову „Полтаву" Пушкина. Мазюкевич і Огієвський переклали байки Красова, Куліш переклав Шекспіра. Білик в 1873 р. переклав „Записки Охотника" Тургенева, Руданський переклав „Іліяду" Гомера, А. Потебня перекладав „Одисею" Гомерову, Максимович переклав наш давній твір „Слово о полку Ігореві", Олена Пчілка в 1881 р. перекладала з Гоголя і т.д.

Це я дуже коротко говорила про розвиток нашої творчості, а тепер згадаю про шляхи її розвитку. Мабуть ні жодна в світі держава не зазнала такого страшного лихоліття як наша Україна. Ми знаємо, що споконвіку на нашу країну нападали вороги. Саме тоді як закладалась Велика Київська Держава в 1240 р. татари сараною вкрили наш край і по звірськи по вар-

(Продовження на 8 стор.)

Здобула науковий ступень оптометрії

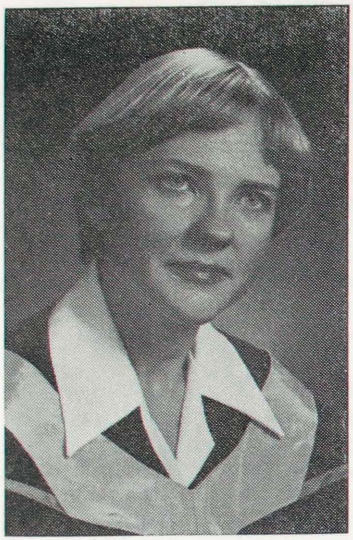

Д-р Віра Слюзар

Під час весняної конвокації 1980 року в університеті Ватерлу, Онт. неділено нашу студентку Віру Марту Слюзар науковим ступнем доктора Оптометрії, даючи їй право практикувати окулістику.

Віра, дочка отця митрата Володимира і добродійки Галини Слюзар, народилася в Саскатуні, Саск. (її батько був там настоятелем української православної парафії Пресвятої Трійці). В початкову школу вона ходила в Канорі, Саск., а продовжувала у Вінніпеґу. Тут вона закінчила середню школу і вписалася на студії в природничому факультеті Манітобського університету. Після трьохлітніх студій Віра здобула в 1976 році академічний ступень Бечелор оф Саєнс, а опісля поступила на студії оптометрії при університеті у Ватерлу, Онт. — одинокої цього роду англомовної школи в Канаді. Її старання увінчалися успіхом. Після дальших чотирирічних студій та практичних зайнять під час літніх вакацій, здавши успішно приписані іспити, під час конвокації в місяці травні 1980 року отримала звання оптометриста-окуліста.

В час своїх шкільних літ Віра належала до українських молодіжних організацій СУМК і Пласт та навчалася в Недільних і Українських прицерковних школах. В середній школі та університеті студіювала, як предмет, українську мову, здобуваючи найкращі оцінки й нагороди.

Віра практикує свою професію разом з д-ром К. Мек-Доналдом, 3012 Портедж Евеню у Вінніпеґу.

Висловлюємо найкращі побажання для нашої молодої окулістки, д-р Віри Слюзар.

ВІТАЄМО ГОСТЕЙ В ОТТАВІ

Після закінчення З'їзду СУС Східньої Канади, що відбувся у Монтреалі, достойні гості в особах: Голова Централі Союзу Українок Канади пані Н. Боднар, голова Українського Музею СУК пані М. Ткачук і голова Східньої Екзекутиви СУК пані Ю. Головата, прибули до Оттави на зустріч з місцевим відділом Союзу Українок Канади.

Зайнялися ними пані Зора Джексон — голова відділу, пані Василина Даркович і пані Галина Михальчук.

У понеділок вечором відбулась зустріч гостей з членками відділу у помешканні Зори Джексон, яка привітала гостей і присутніх. Представляла крайову голову пані Ю. Головата. Як голова Східньої Екзекутиви, розповіла дещо про З'їзд у Монтреалі і закликала до активної праці. Повідомила що слідуючий Східній Провінційний З'їзд відбудеться в Оттаві у 1981 р. Голова Централі СУК пані Н. Боднар закликала дбати про навчання української мови, розповідала про велику працю в зв'язку з виданнями, якими займається Централя Союзу. Запросила на Крайовий З'їзд, що відбудеться у Едмонтоні в серпні 1981 р. Закликала відзначити 20-літній Ювілей журналу „Промінь". Дбати за нове членство для відділів починаючи від 18 років. Відтак промовляла пані М. Ткачук, голова Музею СУК в Саскатуні. Вона говорила про будову відкриття і працю музею. Просила здавати архіви, допомагати матеріяльно і морально, дбати за членство музею.

Вечір був дуже цікавий і корисний та приємний. На другий день відбулись наради на актуальні теми.

Такі зустрічі є надзвичайно потрібні для виміни думок, кращого розуміння і співпраці. Отож ми вдячні шановним гостям за їх візиту, поради і обміну думок.

Роман Рахманний

ВІКНО У НАШЕ МИНУЛЕ

Майбутнє у житті людини чи громади являє собою порожній простір, що його вдумливі люди намагаються заповнити своїми думками-мріями, а бистрозорі письменники — своїми фантастичними повістями.

Минуле людини, громади і всього народу звичайно сповите туманом далекої відстані, що її перемагають тільки свідчення предків — усні, писемні, живописні, архітектурні, побутово-культурні. Родина, рід, суспільство і навіть ціла нація помалу зникне з лиця землі, якщо вона не зберігає своєї історичної пам'яті і забуває про своє коріння незалежно від того, в якому ґрунті воно зросло.

Ось чому таке важливе є те „вікно в минуле", що його творить звуково-зоровий засіб — фільм. Картини життя українських поселенців і їхніх нащадків у Канаді., Америці та інших державах Заходу, записані на фільмовій стрічці з життя, з документів і давніх фотографій, вже відчинили декілька таких віконець у майже непроглядне минуле українського народу в розсіянні по землі.

Канадські українці, з допомогою фільмових записів короткометражного типу, стають дедалі більш відомі своєму навколишньому середовищу. Та важливіше, українське суспільство різних поколінь самоусвідомляється завдяки цим картинам, що переконливо відкривають перед глядачами принаймі частинний вид на своїх предків у їхньому поселенчому зусиллі.

Ми всі це прекрасно розуміємо, коли дивимося на картини життя українців у Манітобі: хто з канадсько-українських нащадків знав би про людей з місцевости Ольга, якщо б не було фільму „Найсильніший чоловік у світі — Василь Свистун"...? І хто з північно-українських нащадків дізнався б про всілякі — прикрі й відрадні — аспекти життя і праці українських поселенців у франкомовному Квебеку, якщо б не короткометражовий фільм Юрія Лугового п. з. „Українці у Квебеку.

Своєчасне розуміння

Так усі ми це розуміємо, але не тоді, коли той чи інший проект виготовляється. А тим часом, своєчасна підтримка найважливіша.

Пригадую добре як Юрій Луговий і Володимир Гайдук декілька років тому з'ясовували мені свій проект: оформити фільм про несправедливе, незаконне і негуманне в'язнення українських поселенців у канадських таборах для „інтернованих чужинців" під час Першої світової війни.

Вони — Луговий і Гайдук, разом з декількома іншими ентузіястами цієї справи — з власної ініціятиви, власними засобами і зусиллями відшукали ці табірні ділянки у Північному Квебеку, а навіть зняли на кінострічку старенького квебечанина, що був вартовим у тому концтаборі і добре пам'ятав інтернованих українців. На готовому фільмі ви побачите, як він рухами рук показує, як збройна сторожа багнетами підганяла наших предків до праці, до повернення у бараки або в погоні за тими, що пробували рятуватися втечею на волю...

Я заохочував молодих кіноісториків не змарнувати нагоди і записати для нащадків наших усе, що можливе з життя квебецьких українців, бо таким чином відкривається ще одне вікно у мрячне минуле життя частини українського народу.

Заохочував я їх, але не надто вірив у здійснення того проекту, бо знав я всі труднощі тієї справи і знав тяжкуватість нашої громади у підтримуванні таких проектів. Песимізм не покидав мене й тоді, коли вже доводилося подати рекомендацію для отримання допомогового дарчого акту з фонду міністерства мулькультурних справ...

Тим більше вдоволення огорнуло мене, коли я — після оглянення окремих уривків два роки тому — врешті побачив 19-хвилинний фільм Юрія Лугового в остаточному формленні. Живі записи чергуються зручно з нерухомими фотографіями людей, будинків і установ, що поставали і гуртувалися майже з перших днів свого прибуття до цієї франкомовної провінції. Розповідь, що її веде англійською мовою проф. МекҐільського університету Микола Келебай, пливе спокійно і своїми словами врізується глибоко у свідомість глядача. Разом із картинами, слова розповіді залишають у його пам'яті незатерті враження, немов борозни від українського плуга на канадських преріях або рівчаки, що їх копали інтерновані українці в таборах ген. Бівера. Забути їх не можна.

Леонід Полтава

УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА ОПЕРА І ОПЕРЕТА

Далеко не всі народи світу можуть похвалитись власними, національними оперовими творами, ще менше — операми й оперетами, написаними для дітей і дорослу.

Батьківщиною опери є Італія. І це правда, що ще в 1817 році великий Джоаккіно Антоніо Россіні, автор близько 40 опер, написав ліричко-комічну оперу „Попелюшка" — казку, але в первісному задумі ніяк не для дітей (в 1816 р. Россіні написав у Римі іншу, так зв. „комічну оперу", безсмертного „Севільського цирульника"). Комічні опери та опери-буфф ні в ті часи, ні згодом, окремо для дітей не призначались і їх для дітей не писали.

Батьком національної — і світової! — дитячої опери був українець, наш великий композитор Микола В. Лисенко, про творчість якого в цій ділянці див. нижче. Першу для дітей „оперку", як її називав сам композитор, „Коза Дереза", Микола Лисенко створив в Україні в 1888 році. Першу дитячу оперу в західній частині Европи створив німецький композитор Е. Гумпердінк — „Гензель і Гретель" — у 1893 році. Тому без перебільшення можемо сказати, що як автором першого в світі класичного оперового твору був італійський композитор К. Монтеверді (опера „Орфей", 1607 р.), так автором першого в світі оперового твору для дітей був український композитор, основоположник нової доби в українській музиці, Микола Лисенко.

Мало чести приносить советській, московського видання з 1905 р., „Театральной Энциклопедии" за редакцією П. Маркова й 9-ти інших академіків і театрознавців, твердження в 4-му томі на стор. 175, що „Першими операми для дітей були „Кіт, Козичного театру" Правда, в квітні 1970 року, на вимогу громадянства, таки було створено Київський Дитячий Музичний Театр, перший в Україні, але це не розв'язує проблеми, а скорше вказує на вийняток з жалюгідного правила.

В Україні — УССР, постійно працюють ТЮГ-и, Театри Юного Глядача, які дають оздоблені музикою й подекуди балетними номерами вистави: у Києві, Харкові, Львові, Одесі; в кінці 1969 р. відкрився й Дніпропетровський ТЮГ (виставою „Юности батьків" російського письменства Б. Горбатова...). У Харкові й Одесі майже всі вистави йдуть російською мовою. Репертуар усіх ТЮГ-ів в Україні, як і в інших „республіках", за кількома щасливими винятками на сюжети здебільшого народних казок, це краще чи гірше завуальована большевицька агітка. Більшість українських письменників не співпрацюють з ТЮГ-ами, там ідуть або російські оригінали, або ж переклади, з намаганням давати „інтернаціональний" репертуар. Большевицька цензура особливо сувора щодо репертуару ТЮГ-ів, адже йдеться про дітей і підлітків, яких режим намагається виховувати в дусі схиляння перед російською культурою і мовою та в дусі безвідмовного, роботівського типу, виконання наказів, починаючи від піонервожатих, через комсомольців та партійців, і на ЦК КПСС закінчуючи. Не дивниця, що київська „Культура і Життя" з 14 грудня 1969 року нарікала в статті „Мистецтво особливого призначення": „Українські письменники все ще не досить активно працюють для дітей"...

Хоч як цензурована, але й київська та львівська преса впродовж років, шляхом відкритих листів окремих діячів, або й групових листів громадян, домагалась, щоб в Україні створили окремі дитячі музичні театри і навіть Театр оперети для дітей. Врешті-решт „РАТАУ" в квітні 1970 року сповістило про організацію першого в співучій і талановитій Україні „Козел і Баран, або Штуки кота Васьки" (1900, Одеса) і „Музиканти" (1906, М-ва) Н. П. Брянського „Ворона-ворожбитка", „Свиня під дубом", „Лисиця і виноград", „Снігурка" (всі нап. в 1895) В. М. Орлова, „Ріпка" В. І. Сокальського (1900, Харків), „Чародійний сон" Л. М. Фетісової (написана в 1900) — всі були, як правило, на один акт (дію), прості сюжетом і оркеструванням". На стор. 176, щоправда, в тому ж „академічному"" виданні згадано, що М. В. Лисенко написав оперу для дітей „Коза-Дереза" але підставлено фальшиву дату — 1901-й рік! Це зроблено для того, щоб показати, нібито російські композитори написали опери для дітей, чи навіть малі вокально-музичні твори за байками Крилова раніше, ніж український композитор Микола Лисенко. До речі, „оперки" М. Лисенка це не одноактівки, як то писали росіяни. Згадано теж, що М. В. Лисенко створив — без згадки про лібретиста Дніпрову Чайку — ще дві дитячі опери: „Пан Коцький", написану в 1891 р. і „поставлену в 1955 р. в Харкові", та „Зима і Весна" — написану в 1892 р. і нібито вперше поставлену „в 1958 р. в Києві". Це теж

не відповідає правді, а отже й науці: всі дитячі оперки М. Лисенка виставлялись в рік їх написання в домі Лисенка в Києві, з участю дітей і молоді, як Лисенків, так і сусідніх родин, а на вистави набивався повний дім малих і великих глядачів. Ставили їх і в школах.

В УССР

Українська дитяча опера, оперетка і навіть музична п'єса, коли музиці й співу припадає більш підрядна роля, за останні десятиріччя не зробили в поневоленій Україні помітного кроку вперед. Твори цього складного, синтетичного жанру, фактично, навіть не мають де появлятись: діти 47-мільйонового народу в себе на Батьківщині не мали аж до весни 1970 року дитячого оперового або музичного театру такого профілю — Київського Дитячого Музичного Театру. Директором КДМТ призначили Бориса Шкварка. Першого року там, при завжди переповненій малечею й дітьми шкільного віку залею, ішли вистави: „Червона Шапочка" Д. Клебанова, „Зайка-Зазнайка" І. Вимера, музична вистава „Пригоди Чиполліно" Б. Алексєєнка і Ю. Котеленця, за популярною казкою італійського письменника Джанні Родарі. До речі, цю музичну п'єсу, в якій домінує казковий, хоча з легким „соціяльним ухилом", сюжет та широко використана італійська народна музика й пісня, вперше показували в сезоні 1969-70 р. в Київському Театрі Оперети. „Культура і Життя" з 12 лютого 1970 р., зазначуючи, що вистави давали учні Студії після тримісячної підготови „нашвидку", інформувала, що „театр одержав 150,000 заявок на відвідування вистави „Пригоди Чиполліно". Зрозуміло, що задовольнити бажання всіх бажаючих тільки під час канікул та у вихідні дні — неможливо". Там же згадано, що Хореографічна Студія київського палацу „Жовтневого" поставила в кінці 1969 року балет для дітей „Королівство кривих дзеркал" Ю. Рожавської: „Успіх і тієї вистави свідчить, що й цей жанр має безліч юних прихильників". В тій же газеті, в статті, під наг. „Дебютанти на сцені, дебютанти в залі" музиколог Валентин Капрелов підтримав вимогу створити музичний театр для дітей бодай у столиці України:

„Вже час вирішити питання про створення Музичного театру для дітей. Репертуару не бракуватиме. Досить згадати хоча б дитячі опери класиків української музики М. Лисенка та К. Стеценка. Чимало музичних вистав для дітей створили українські радянські композитори. Музичний театр юного глядача став би не тільки могутнім засобом комуністичного виховання юного покоління, — зазначає автор статті, — а й стимулом для появи нових музико-драматичних творів для дітей".

Як згадано, перший в Україні музичний театр для дітей створений у Києві в 1970 р. — через півстоліття від часу московсько-большевицької окупації й перетворення України в „робітничо-колгоспну державу"...

Працівники дитячої літератури, драматурги, композитори для дітей і молоді на Батьківщині стараються творити і в умовах прокрустового ліжка імперської цензури. Бодай декого з талановитіших назвемо далі, в першій спробі огляду-переліку авторів, які працюють в цій ділянці в Україні, дармащо потім їхні твори часто не мають де прихилити голови. Однак, головну увагу звертаємо на авторів за кордоном, особливо в Америці: тут вони не мали до нині навіть побіжного спільного перегляду їхньої цікавої і відповідальної праці.

Піонерською стежкою

Автор статті з підкресленням зазначає, що він не музикознавець, але хотів би хоч якоюсь мірою заповнити прогалину в цій важливій ділянці: співавтори українських дитячих опер, оперет і музичних вистав ні в УССР, ані за кордоном ще — дивним дивом — не дочекались досі синтетичної, суцільної спроби огляду їхньої творчої діяльности.

Здається, Максим Рильський перефразував Бєлінського, що для дітей треба писати так, як і для дорослих, тільки — ще краще. Тим складніша праця в ділянці оперово-театральної творчости для дітей і дорасту, чи й молоді, адже йдеться про тісну співпрацю багатьох творчих одиниць: драматурга-лібретиста, композитора, хореографа, театрального режисера, мистця-декоратора, диригента і т.д., хоча справжніми „матерями" твору є здебільшого лібретист і композитор (за рідкісними і не завжди вдалими вийнятками, коли композитор сам пише лібретто).

Українська дитяча (і молодеча, не даремно ж Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова, ОПДЛ, було перейменоване в 1970 р., на порозі 25-річчя своєї праці, на Об'єднання Працівників Дитячої і Молодечої Літератури, ОПДЛМ) опера, оперета і музична вистава традиційно широко використовує народну

казку, або українські історичні сюжети, тематично базується на житті українського народу, нашої природи; в музиці — повними пригорщами черпає з багатющої скарбниці музично-вокального фольклору. Зрозуміла річ, що нині вже маємо й твори зі значними відхиленнями від такої традиційної схеми. У них драматурги дають свої власні казкові, і не конче казкові, сюжети, а композитори говорять не мовою народної музики, а своєю власною, лише часом використовуючи дещо з народних мотивів (і то не завжди та не всі).

Українська дитяча опера, оперта і музична вистава до нині не мають впорядкованого синтетичного огляду, тож спробуйте йти піонерською стежкою, висловлюючи щире побажання, щоб надалі цією темою зайнялись музикологи і театрознавці по обох берегах океану. На жаль, в Україні з наказу режиму викреслюється чимало імен видатних драматургів і композиторів, які працювали чи творять для дітей, або ж побіжно, прихапцем лише називають їхні прізвища, замовчуючи творчість.

Наскільки ж ця ділянка музико-й театролітературознавства поза межами України і в Україні не впорядкована, видко вже з того, що після прочитання різних видань не вдалося встановити, наприклад, прізвищ кількох авторів-лібретистів до відомих оперових творів для дітей і молоді. Що вже й казати про інших діячів! Театральні декорації у виставах для дітей відіграють особливу ролю, але ми й досі не маємо навіть найбільш побіжного огляду праці мистців-декораторів в українському театрі для дітей. Навіть автор праці „Українська музика" А. Рудницький не мав усіх даних, або ж не вважав потрібним подати авторство багатьох лібретто до відомих оперових творів; ці промахи трапляються і в музикологічній праці М. Грінченка. Також міннесотський журнал „Вісті" майже не присвячує уваги українській оперово-музичній творчості за кордоном. У вільній українській пресі зацікавлені знайдуть чимало повідомлень, що буде чи відбулась така-то вистава — без подання прізвищ її автора, або співавторів. Напр., дописувач Н.Н. у „Свободі" з 25 червня 1968 р., в оздобленій світлиною замітці „Коговз, Н.И. — Дитяча опера „Серед Ангелів" " — не повідомив, хто, де і коли цю нову оперу написав. Ще інша тема, не порушувана нашою пресою, це справа авторських гонорарів, нехай скромних, але принципово виплачуваних постановниками вистав. Нормальна річ, заплатити гонорар українському лікареві за допомогу, українському мистцеві — за картину, українському автомеханікові — за ремонт авта, але й досі український письменник-драматург і український композитор залишаються „пасинками" громади, їй на некористь. Доходить в житті вільної української спільноти на Заході до таких анекдот, що музика-піяніст все таки доб'ється від організаторів скромної оплати за свій виступ (з платними вступами для старших і молоді!), а композитор, твори якого виконувались (і якому не раз при тій нагоді й оплодує вдячна заля) має жити з Божого духа. Таке траплялось передчасно померлому відомому композиторові сл. п. Миколі Фоменкові.

Багато можна було б навести подібних прикладів, йдучи „піонерською стежкою"... Самі читачі напевно пригадають собі й кілька інших. Невпорядкованість справ у цій ділянці — разюча.

(Далі буде)

КНИЖКА ЗАСЛУГОВУЄ НА ВІДЗНАЧЕННЯ

варськи нацили все живе і мертве. Не тільки люд стогнав а стогнала і земля — це пише нам наша історія. Дальше — панування Литви і Польщі, а потім підпала під вкладу грізної московської цариці Катерини. В 1796 р. вона вже в найгірший спосіб знищила наш край. Скажу двома словами — завела кріпацтво. Як бачимо, що цілі віки наш край попадав з рук одного страшного ворога до другого. Бачимо що наша держава часто падала. Падає держава, терпить на тому культура народу. Як бачимо, що український народ в дуже тяжких умовах життя творив свою оригінальну культуру. Вона пройшла тернистий шлях. Ні татари, ні Литва і Польща, ані грізна московська цариця Катерина не змогли знищити наш народ з його довголітньою оригінальною культурою. Наш народ і далі живе і плекає свою культуру в Україні і поза Україною.

Тетяна Гарбар

Людина, яка думає тільки про себе і шукає в усьому своєї вигоди, не може бути щасливою.

Хочеш жити для себе, живи для інших.

(Сенека)

— — —

Той, хто годен поділити горе слабих, — є сильним, у цьому й виявляється міць його духа. Такі люди переносять голод, долають спрагу, будь-яке лихо відступає перед нами.

Софія Скрипник – організаторка мистецьких вистав

Кожна виставка картин образотворчого мистецтва в котрім будь більшім місті Канади є особливою подією і викликає в любителів мистецтва як і в громадянства щирі зацікавлення, тимбільше, коли це виставка праць котрогось українського мистця або мисткині. Останні десятиліття дали певне число непересічної здібности молодих мистецьких талантів, не говорячи вже про відомих визначних художників старшої ґенерації. Отже є що і для кого виставляти.

Велику прислугу робить українському образотворчому мистецтву пані Софія Скрипник з Едмонтону, яка спеціяльно із замилуванням та знанням цієї ділянки займається організуванням вистав картин українських мистців. І не один художник з вдячністю згадує прізвище Софії Скрипник, бо завдяки її ініціятиви неодні картини мали можливість побачити світ та прикрасити доми українських родин.

Пані Софія Скрипник

Час від часу довідуємось з преси про успіхи таких вистав, що їх зорганізувала Софія Скрипник, особливо завидуємо Едмонтонові, де найбільше таких вистав відбувалось, цебто в місті замешкання пані Скрипник. Ось останні відомості, що їх приніс на своїх сторінках часопис „Українські Вісті" про заповіджену виставку мистця Романа Василишина:

„Вже від п'ятьох літ едмонтонська публіка має нагоду знайомитись з творами — картинами різних українських мистців завдяки виставкам влаштованими Софією Скрипник. За цей час публіка оглянула картини українських мистців з різних кінців світу: Парижу, Ню Йорку, Детройту, Чікаґо, Каліфорнії, Торонто, Монтреалю. Перед очима публіки перейшла ціла панорама мистецьких стилів відображених в картинах олій, акварель, шовкодруків, дереворізів, офортів, створених такими мистцями як Грищенко, Сологуб, Вирста, Козак, Левицький, Катерина і Василь Кричевські, Плавюк, Гура. Це дало нагоду пізнати, яке різнородне і багате українське малярство і який великий вклад воно внесло у скарбницю української і світової культури. Рівнож любителі малярства збагатили свої колекції картинами — творами різних українських мистців.

Софія Скрипник почала осінний сезон виставкою картин і скульптур мистця Юрія Гури. Другою виставкою, Софія Скрипник дасть нагоду едмонтонській публіці запізнатися з мистцем Романом Василишиноим, який живе і творить з Філядельфії".

З промови проф. Івана Кейвана на виставці картин Галини Новаківської в Едмонтоні:

"... Мрії мої здійснились аж сьогодні, завдяки п. Софії Скрипник, що влаштувала цю виставку, як і багато виставок твори українських мистців в Едмонтоні впродовж років. Подія ця знаменна, бо мисткиня Галина Новаківська показала свої твори вперше на терені західньої Канади ...

... При цьому треба відмітити, що п. Софія Скрипник пильно дбає про високий мистецький рівень виставок, що їх організує впродовж років. Вона влаштовує тільки виставки творів визначніших наших мистців ..."

А ось ще один голос до багатьох інших про цінну працю Софії Скрипник — Марти Лишак:

Софія Скрипник популяризує українських мистців в Альберті і Бр. Колюмбії

(„Українські Вісті", 1977)

Дуже рідко Алберта і Британська Колюмбія мали змогу запізнатися з мистецькою творчістю українських мистців, які творять і проживають поза межами Алберти і Британської Колюмбії. Одною з причин була віддаль і пов'язаний з нею кошт. Це й було причиною, що стіни українських домів дуже рідко були прикрашені образом українського мистця. Витворилась

опінія, що українське громадянство заходу Канади не цінить свого мистця і не потребує його. З цією мильною думкою не погодилось декілька людей, а одною з них була п-і С. Скрипник. Вона вірила, що український захід прагне творів українського мистця, тільки не мав змоги запізнатися з ним і його творчістю. І так та віра та підтримка малої групи приятелів довела до того, що пані Софія дала змогу не одному українському домові прикрасити свої стіни образом свого мистця. Почалося зі спровадження кількох дереворитів Я. Гніздовського а закінчилося на монументальних виставках творів Катрі Кричевської-Росандіч і Олександра Канюки в приміщенні едмонтонського Українсько-Канадського Архіву-Музею. Відвідувачі закупили поважне число картин. Артисти відвідали курси українознавства ім. Івана Франка, де наша шкільна молодь з увагою знайомилася з артистом-малярем і його працею.

Підтримка громадянства і його зацікавлення нашим мистецтвом, а з боку артистів вдячність за змогу показати себе у нас, дала пані Софії наснагу до дальшої праці. У вересні вона організує виставку творів Василя Васильовича Кричевського. З Вернон, Бр. К. наспіло запрошення зорганізувати виставку праць українських мистців в місцевій ґалерії. Плянується подібна виставка в Пентиктон, Бр. К. та Ріджайні, Саск. В задумах пані Скрипник є представити едмонтонцям нашу малярку-модерністку з Торонта, Христину Кудрик. Відважною мрією є запізнати Едмонтон з творчістю Олексія Грищенка. Діяльність п-і Софії є одним з прикладів, де віра у своїх людей наполеглива праця та підтримка приятелів може увінчатися справжнім успіхом в популяризації українських мистців в західних провінціях Канади.

Марта Лишак

Пані Софія Скрипник часто подорожує, вишукує нові мистецькі таланти, робить певні домовлення, проєктує, плянує та радо йде назустріч свому покликанню. Поза тим вона не стоїть осторонь громадського руху й оскільки їй дозволяє час включається в суспільне життя української громади разом зі своїм чоловіком Ярославом Скрипником.

Минулого літа стрінулись ми на відкритті Українського Музею Канади в Саскатуні, а останньо — на 13 Конґресі Українців Канади у Вінніпеґу. І хоч розмови наші такі дуже короткі на таких багатолюдних зустрічах, то все таки вдалось дещо схопити, щоб відмітити ділянку

Під час зустрічі на відкриттю Музею Союзу Українок в Саскатуні. Зліва направо — пані Софія Скрипник, Н. Когуська і п. Ярослав Скрипник.

праці людини, яка ділиться естетикою краси мистця зі своїм довкіллям.

Хочемо прилучити наш голос до всіх тих оцінок і побажань успіхів пані Софії, що їх висловлювали їй інші на найближчі пляни і в майбутнім.

Н. Когуська

ДО ЧИТАЧІВ - ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Дорогі Читачі — нам всім ходить про те, щоб наш журнал виходив на час і не мав фінансових труднощів. Тому ми просимо Вас, як одержите це число — оберніть і погляньте на останню сторінку на наліпку з Вашою адресою. Якщо Ваша передплата виходить, то будьте ласкаві вислати її завчасу, щоб вона була заплачена рік наперед.

Поштовий уряд того вимагає, бо в іншім разі ми доплачуємо пошту до кожного примірника, якщо адреса показує, що передплата вигасла.

Ми воліємо не висилати упімнень, бо вони також получені з видатками. А це Ваші гроші.

Пам'ятаймо, що лише читачі передплатники є найсильнішою базою нашого журнала.

Адміністрація „Променя"

Перший всеукраїнський літературний журнал

1898 р. з друкарні НТШ вийшов видаваний тим Товариством перший том журналу „Літературно-науковий вісник". З другої книжки журналу довідуємося, що до складу редакційного комітету входили Михайло Грушевський, Осип Маковей та Іван Франко. Вже у першій книжці поміщено твори письменників зі Східньої та Західної України, тобто І. Франка, О. Кобилянської, П. Грабовського, О. Кониського, Л. Українки, О. Стороженка, Д. Мордовця, М. Грушевського, О. Маковея, а з іноземної літератури переклади творів Марка Твена, П. Якобсона, Г. Гауптмана, А. Доде, Я. С. Махара та В. фон Гайденштама.

Борис Грінченко надрукував рецензію на альманах „Складка", що вийшов у 1897 р. в Петербурзі, О. Маковей — нарис про життя і творчість Андрія Чайковського. Тут бачимо розвідку „З секретів поетичної творчості Івана Франка" та рецензії повістей „Царівна" О. Кобилянської й „Для домашнього вогнища" І. Франка. Дальші випуски журналу приблизно подібно побудовані. Появляються тільки твори інших авторів — Б. Лепкого, О. Олеся, П. Куліша, А. Крушельницького, Я. Щоголіва, М. Вороного, М. Яцкова, М. Черняховського, О. Мартовича, М. Коцюбинського й І. Нечуя-Левицького, а з іноземних мистців — С. Жеромського, Я. Врхліцького, Р. Кіплінґа, Д. Пшибишевської, М. Горького, А. Чехова, К. Рилеєва, М. Лермонтова, Г. Ібсена, Е. Золі, А. Франса ,Г. Гейне, В. Гюго. Крім цього подавалася бібліографія, огляд преси, огляд культурних подій „З російської України", культурна хроніка, а навіть інформації про книжки з російської України в книгарні НТШ.

8 книзі Іван Франко помістив цікаву статтю „З історії москвофільського письменства в Галичині". Подавалися також огляди польської україніки. Для прикладу подається інформацію поміщену в 9 томі журналу за 1900 рік про огляд О. Брюкнера (учня Огоновського) в Берлінському журналі „Archiw für Slavische Philologie". Польський вчений високо оцінив науковий доробок НТШ і з визнанням вказував на динамічний розвиток української літератури та науки.

„В журналі поміщалися також інформації про твори визначних іноземних письменників і статті на громадсько-політичні теми. Починаючи від 6 тому, до складу редакції входить Володимир Гнатюк.

Ф. Погребенник у 5 томі „Історії української літератури" К., 1968 пише, що „Літературно-науковий вісник" відіграв важливу роль в об'єднанні літературних сил Східних і Західних земель України. Журнал поставлено на високому европейському рівні.

У першому періоді свого існування (1898 - 1900) журнал захищав ідеї гуманізму та свободи, ідеї національної рівності від наступу реакційної ідеології. В ділянці мистецтва журнал захищав реалізм і народність від декадентизму. 1907 р. „Літературно-науковий вісник" був переведений зі Львова до Києва.

„Весь дожовтневий період свого існування — пише Ф. Погребенник — журнал був головним друкованим органом українських письменників. Уміщені на його сторінках художні твори, критичні статті, рецензії та наукові праці охоплюють майже все основне й краще, що з'явилося за цей час в українській літературі й критиці".

„Літературно-науковий вісник" у дореволюційний період гідно виповнив роль першого всеукраїнського літературного журналу.

А. С.

ВІКНО У МИНУЛЕ

А саме про те йдеться: щоб ні ми, ні наші нащадки не забули свого коріння у цій землі, на якій сьогодні від океану до океану живе понад шістсот тисяч паростків українського роду.

Фільм „Українці в Квебеку 1890-1945" — це тільки частина проєкту, що охопить картини життя українців у франкомовній провінції Канади аж до 1970 років. Щоб завершити цей проєкт, потрібно фінансової підтримки. А вона може прийти тільки внаслідок зацікавлення громадськости тією справою. Треба готову частину оглянути і довести її до відома наймолодшого покоління почерез наші товариства і рідні школи.

Шукайте сили самі в собі, а найдете їх.
Чужа поміж помагає, але нічого
не творить.

Вісті з централі Союзу Українок Канади

НОВА РЕФЕРЕНТУРА

З огляду на світові події Централя створила референтуру Міжнародної Амнестії. Просимо, щоби на річних зборах відділів була між іншими вибрана референтка Міжнародної Амнестії. Ця світової слави організація має дуже благородні цілі. Ми українки, що бажаємо допомогти нашим братам і сестрам в Україні визволитися з тюрем і невільничих таборів, повинні співпрацювати з цією організацією. Про Міжнародню Амнестію ми вже писали в кількох обіжниках і „Промені". Є відділи, що прислали пожертву на працю Міжнародної Амнестії і передплачують Бюлетень Міжнародної Амнестії, який друкований англійською мовою. Передплата на рік коштує шість долярів.

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЖІНОК У КОПЕНГАҐЕН, ДАНІЯ

У днях від 13 до 31-го липня 1980 р. відбулася Міжнародна Конференція Жінок. На цій конференції були присутні також жінки-українки з різних країн. З Канади було дві, з Америки одинадцять, з Англії три, з Франції три, з Німеччини дві.

Українки приготовили виставу жіночих журналів, пропагандивних матеріялів, фотографій українок політв'язнів у СССР. Вистава була прибрана українськими вишивками.

Місце української виставки було центральним пунктом, де безліч осіб приходили, а українки давали інформації, хто ми, що хочемо доказати, про ситуацію в СССР, про жінок політв'язнів, проблеми їхніх родин, та про українські жіночі організації у вільному світі. На цій конференції була український дисидент, Ніна Строката, що брала активну участь. Вона сама дала понад вісімдесять інтерв'ю' як для преси так і для радіо та телевізії.

В українській пресі були подані більше докладні інформації про Міжнародну Конференцію Жінок. Читайте й цікавтесь жіночим рухом у цілому світі.

ВИДАННЯ СОЮЗУ И ВИДАВНИЧИЙ ФОНД ІМ. НАТАЛІЇ КОБРИНСЬКОЇ

Щоб бути культурною й освіченою людиною — людина мусить багато читати, — багато і все!

(Михайло Осадчий)

Централя С.У.К. за довгі роки свого існування, між іншим, велику увагу присвятила друкованому слову.

Минуло 25 років з того часу як створено Видавничий Фонд і названо ім'ям визначної української суспільної діячки, Наталії Кобринської.

До сьогодні з цього фонду видано багато цінних книжок, список яких подається в кожному числі журналу „Промінь". Просимо звернути увагу на ці видання, а при нагоді свят Різдва Христового обдаруйте своїх дітей та приятелів доброю книжкою видання С.У.К.

При цьому пригадуємо, що Централя має на складі платівки наспівані славним співаком Михайлом Мінським. Ціна платівки $6.00, що також надається на подарунок.

ПОДЯКА

Відділові Св. Княгині Ольги при громаді Св. Михаїла в **Едмонтоні** за пожертву в сумі $100.00 на Видавничий Фонд ім. Н. Кобринської.

Відділові Доньки України в Реджайні за $25.00 на Видав. Фонд ім. Н.К. і $20.00 на пам'ятник Ізидори Косач-Борисової.

Відділові ім. Л. Українки у Форт-Френсис за пожертву $25.00 на пам"ятник Ізидори Косач-Борисової.

Відділові ім. Св. Ольги у Судбурі, Онт. за $75.00 з нагоди Року Дитини, як допомога дітям дисидентів на рідних землях нашої Батьківщини.

Відділові ім. Л. Українки в Гамільтоні за пожертву $75.00 на організаційний фонд Централі.

Відділові Л. Українки у Вінніпеґу за пожертву $25.00 на Міжнародну Амнестію і за $25.00 на пам'ятник Ізидори Косач-Борисової.

Відділові ім. Л. Українки у Ванкувері за пожертву $50.00 на видання „Довідника" й „Історії Союзу Українок Канади".

М. Подворняк

ЯК ПРИЙШЛО ДО ВИДАННЯ ЕТИМОЛОГІЧНО-СЕМАНТИЧНОГО СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Приїхавши року 1949-го до Канади, я поселився в місті Вінніпезі. Спочатку найбільшою моєю турботою було те саме, що й кожного новоприбулого емігранта, — знайти якубудь працю і навчитися хоча трохи англійської мови. За кілька днів я побачив, що в Вінніпезі без англійської мови покищо можна обійтися, але без праці обійтися не можна, бо треба було з чогось жити.

Одного разу я пішов до продуктової крамниці купити молока і хліба і тих дві слові я вже знав по-англійському. Старенький сивий продавець почув мою англійську мову і відразу заговорив до мене по-українському. А коли я розрахувався за куплені продукти і виходив з крамниці, він спитав мене:

— Ви напевно думаєте, що я жид?

— Так, — відповів я, я так і думаю.

— Ні, — сказав він, — я італієць, але щоб мати в Вінніпезі бизнес, треба конче навчитися української мови. І я навчився. Ходив на вечрні курси і трохи навчився. І не тільки навчився говорити по вашому, але й полюбив вашу мову.

І, почувши таке від того чужинця, я був радий, що поселився в місті Вінніпезі, де по всіх його вулицях тоді бреніла наша рідна мова.

Того самого тижня, коли я приїхав до Вінніпегу, я став до праці в великій менонітській друкарні „Християнська преса". І перша українська людина, з якою я там познайомився, був Митрополит Іларіон, який також недавно приїхав до Вінніпегу із Швайцарії. Тепер він видавав свого місячника „Слово Істини", якого і друкував у тій менонітській друкарні, де я працював. Щодругий або щотретій день Митрополит Іларіон приходив до друкарні і приносив новий матеріял для свого журналу. Я складав той матеріял на лінотипі, а ввечері, йдучи з праці додому, заносив Митрополитові складене для коректи. І завжди, коли я приходив до дому, в якому жив Митрополит, я заставав його біля улюбленої його праці, обставленого різними книжками, різними словниками, багатьма вирізками з газет і журналів. І тоді була його одинока вільна хвилина, коли він клав на столі своє перо, сідав на м'яке крісло і говорив зо мною. Він знову давав мені якісь нові матеріяли до журналу, а потім ми домовилися з ним, що він не потребує сам приходити до друкарні, бо це не було дуже близько, але я завжди по дорозі додому заходитиму до нього, буду брати в нього новий матеріял для складання, а йому віддавати до коректи вже складений.

І я так робив. Проходили тижні, місяці, проходили роки. Чи то було зимою, чи влітку, чи слотяних, чи погідних днів, але я щотижня кілька разів був у Митрополита. Заносив йому нову коректу, а при тому помагав йому в якійсь іншій праці. Інколи нарубав зимою йому дров, відкинув біля хати сніг, а потім ми сиділи біля залізної печі, яка давала дуже приємне тепло і пили чай. І мені надзвичайно було приємно чути багато чого з минулого життя тієї Великої Людини. Зокрема приємно мені було знати багато фактів з його взаємовідносин з такими особистостями, як Симон Петлюра, Володимир Винниченко, Борис Грінченко та інші.

Одного разу Митрополит оповідав, що перед революцією 1917 року він відвідав Бориса Грінченка, який тоді був під домашнім арештом. Митрополит застав Грінченка біля праці в його кімнаті, а на коридорі сидів на кріслі поліцай. Митрополит здивувався присутністю поліцая і спитався Грінченка:

— А що він тут робить?

— Ми обидва працюємо, — відповів Грінченко.

— Як же це так? — здивувався тодішній проф. Іван Огієнко.

— А так, — усміхнувся Грінченко. — Він працює, щоб України не було, а я працюю, щоб вона таки була.

Слідуючого року Митрополит здав до друку в нашій друкарні першу свою працю в Канаді „Історія української літературної мови". Я залюбки склав її на лінотипі, потім розбив на сторінки, а коли вона йшла на пресу, її автора не було тоді в Вінніпезі і мені самому довелося правити останню коректу і пильнувати технічного оформлення книжки. Я пригадую, який Митрополит був щасливий, коли одного підвечора я приніс йому готову книжку. Друкарня гарно виконала свою працю і книжка мала дуже приємний вигляд. Митрополит тримав її в своїх руках, а руки його вже помітно дрижали

від довгих років і від усього пережитого в минулому. І він казав:

— Сину, я дуже радий, що ця книжка побачила світ, бо я над нею дуже багато працював. Це історія нашої рідної мови, а якщо ми не будемо любити своєї мови, то чужинці ніколи її не пошанують. Тому в тій моїй праці я показав, який тернистий і важкий був шлях нашої мови, — і Митрополит знову і знову оповідав про те, як важко йому було в минулому працювати над тим, щоб наша мова була єдиною і соборною мовою для всього українського народу. Це було найбільшою його турботою.

Згодом Митрополит Іларіон став Ієрархом Української Греко-Православної Церкви в Канаді, його журнал „Слово Істини" прийняв назву „Наша культура", може тому, що колись у Варшаві виходив за його редакцією такий самий журнал. А пізніше журнал „Наша культура" виходив під назвою „Віра й культура". Друкарня „Християнська Преса" з дуже маленького приміщення перейшла до модерних будинків, вона набула нові друкарські машини і друкувала книжки і газети багатьма різними мовами. Я був відповідальний за все те, що друкувалося мовами українською і російською. Тоді саме Митрополит Іларіон розвинув велику видавничу діяльність. Щомісяця регулярно виходив його журнал „Віра й культура", а щороку виходило з друку кілька його більших чи менших праць. І треба було дивуватися, де в тій людині береться сила до такої безмежно великої прац! Він очолював велику Українську Греко-Православну Церкву в усій Канаді, читав лекції студентам Колегії св. Андрея, часто виїздив по широкій Канаді на візитацію своїх громад, а при тому писав і писав. Тоді вийшли з друку такі його праці як: „Поділ єдиної Христової Церкви", „Український літературний наголос", „Українська Церква за час Руїни" та багато інших праць. Кожну книжку, яка виходила з друку, я заносив першого примірника Митрополитові і бачив опромінене радістю і вдоволенням його обличчя. Кожною своєю новою працею він тішився так, як тішиться добра мати новонародженою дитиною.

У тому часі особистим секретарем Митрополита був о. Іов Скакальський, який полагоджував з друкарнею всі грошеві справи Митрополита, а я був відповідальним за технічне виконання всіх його книжок і журналів. Коли ж о. І. Скакальський виїхав до Південної Америки, прийнявши там опіку над православними церквами, секретарем Митрополита став п. Іван Похильчук. Він часто подорожував з Митрополитом в його подорожах, виїздили вони також на лікування до Флориди, бо здоров'я Митрополита почало підупадати. Тод мені доводилося робити ломку журналу „Віра й культура", читати перед друком останню коректу і пильнувати всякого технічного оформлення і журналу і книжок. Митрополит часто писав мені з дороги, часто телефонував пізнього вечора або ще дуже рано, бо великою його турботою були не тільки різні церковні проблеми, але він постійно дбав про те, щоб на час вийшла його „Віра й культура", щоб на пору вийшла з друку книжка.

Одного разу я прийшов до Митрополита взимку і було це ввечері досить уже пізно. Я приніс йому його нову працю, яка щойно вийшла з друку — „Князь Констянтин Острозький". Митрополит, як звичайно, ще працював, бо для нього не було вдпочинку ані вдень, ані пізнього вечора.

І того вечора Митрополит показав мені багато своїх рукописів готових до друку. Показував ті рукописи один за одним і спокійно казав:

— Оце все, якщо Бог дасть нам здоров'я, ми ще видрукуємо. Але здоров'я в мене вже небагато. Літа роблять своє. А протягом тих минулих літ пережито так багато-багато, — і він здійняв з очей окуляри, поклавши їх перед собою на столі. І важко зідхнув. І вперше я побачив Митрополита втомленим. Обличчя його було бліде, засумоване. А на столі лежало багато готових до друку праць...

Того пізнього вечора я спитався Митрополита, яку з усіх своїх праць він уважає найважливішою, що її треба здати до друку. Він подивився на свої рукописи, щось подумав і тихо сказав:

— Усе це я хотів би бачити видрукуваним, але якщо не суджено мені буде бачити всього видрукуваним, то хотів би хоча побачити видрукуваним мого „Етимологічно-семантичного словника української мови". Він ще не зовсім готовий до друку, але я намагаюся незабаром його впорядкувати. Спочатку будемо його друкувати в „Вірі й культурі", а потім видамо окремою книжкою. Це дуже важлива праця, якої ще немає в нашому мовознавстві.

І ще того самого тижня Митрополит передав мен до складання ту свою працю, яка друкувалася в кількох числах „Віри й культури".

(Докінчення на ст. 20)

A BRIEF HISTORY OF THE UKRAINIAN MUSEUM OF CANADA

(Delivered by Rose Dragan, May 24, 1980 at a banquet in Saskatoon)

Your Grace Bishop Vasily, Rev. Fathers,
Honored Head table guests.
Ladies and Gentlemen,
Madame Chairman!

I have been asked by our program committee to give a brief resume of some of the historic highlights of over 40 years of our Museum's activities. In the short time allocated for this it is impossible to name all those that have contributed to our beginnings, continual growth and achievements. However, at the very outset it is important to point out that this Museum is an offspring — that has now gained maturity of the Ukrainian Women's Association of Canada.

When organized in 1926, this Association rallied Ukrainian Women for the purpose of preparing them for all participation in all the opportunities that Canada offered. Ten years after its organization it had over 100 branches organized across Canada, with a membership of about 4000 Ukrainian Women. One of the many and varied aspects of the Association's program was the preservation and development of Ukrainian arts and crafts.

In 1936 its national executive which was located in Saskatoon, passed a resolution which was endorsed by the 1937 convention that a campaign be supported to start a collection of Ukrainian artifacts of Museum or historical value.

After 4 years of intensive effort the collection expanded to the extent that the 1940 convention resolved —

1) to house the collection in a permanent place in P. Mohyla Institute on Main St. in Saskatoon.

2) to establish a Museum Fund with set contribution from its branches.

3) a committee was appointed to carry on activities in this field. (Ukr. Voice — no. 26, 1941).

The preparation and classification of exhibits took months of work but all was in readiness for the 15th jubilee convention in 1941, at which ceremonies marking the official opening of the first Ukrainian Museum in Canada took place.

It is interesting to note that in the first few years most of our artifacts were bought, some of them from Ukraine. In later years the majority of the articles were donated by members of the Association and others who supported our cause morally and financially.

In the formative years presidents of the Association on tours throughout its branches made special appeals for Museum artifacts. The Museum committee publicized lists of donors, promoted displays, and exhibits on the national, provincial and regional levels. Projects were conducted to revive an interest in Easter egg writing, in Ukrainian embroidery, weaving and in adapting the crafts to modern needs.

During the 2nd world war it became an urgent matter to preserve Ukrainian embroidery designs, so in 1941 patterns from our Museum collection were drafted and published for distribution in Canada. Also in 1941 the Museum committee initiated a war-time project in which members of branches undertook the crafting of over 600 embroidered articles, which were sold in aid of the Red Cross.

Between 1944 & 1967 prov. museum branches were established, in 4 provinces in Edmonton, Winnipeg, Toronto and Vancouver. All are subsidiares of the Ukrainian Museum of Canada, and all have fine representative collections. Throughout the years of their activity they have initiated various projects on the provincial level and in the centres which they are located.

In 1952 a campaign was initiated to collect old Ukrainian books, periodicals, calendars, and newspapers — in 1956 works of Ukrainian artists.

In 1955 to commemorate Saskatchewan's golden jubilee, a 16 page brochure was published concerning our collections, exhibits, projects and services available to the general public.

The Arts and Crafts Society of Saskatoon organized in 1924 to encourage and retain unique and characteristic crafts within Saskatchewan donated in 1957 a large collection of Ukrainian embroideries and valuable museum articles, as they had ceased to function during the war years. Their trust and faith in our Museum, in our formative years, will always be remembered.

A fully illustrated instruction embroidery book the first of its kind, was compiled and pub-

lished in 1958.

To assist members participating in various projects informative articles concerning crafts were prepared and distributed in pamphlet form or on the Association's page in the "Ukrainian Voice", a weekly newspaper. In 1948 the publication of embroidery patterns was started in this weekly, which service to the general public continued till 1960. When the Association branched out with the publication of its own monthly journal "Promin" — this task was undertaken by the Edmonton and Toronto Museum branches.

In 1965 when the new Mohyla Institute was built at 1240 Temperance the Museum again obtained space, free of charge, in the new premises. However, it soon became apparent that the space allocated was inadequate.

So at the jubilee convention in Toronto in 1967 a resolution was passed to establish a Foundation Fund for museum funding and for a building to house the ever expanding collections.

In 1967 to commemorate Canada's Centenial year the Ukrainian Women's Association of Canada commissioned the newly acclaimed Ukrainian Artist W. Kurelek to paint 12 paintings pertaining to the pioneer life of Ukrainian settlers in Canada. Thus our Museum acquired a valuable collection of this now deceased artists work, which we have on display at the official opening to-day.

In 1969 a Museum Foundation Council was established and the first appeal for building funds was launched.

In order to qualify as a charitable institution for which monetary donations would be exempt from income tax — the constitution and by-laws had to be approved by the Federal Revenue Department and this task was completed in 1970.

At the 1973 National Convention of the Ukrainian Self-Reliance League, the Museum Board was given the mandate to proceed towards the goal of acquiring a separate building to house the Museum artifacts. Also, the revised constitution was voted on and accepted.

Late in 1973 a special project grant from the National Museum of Canada, Ottawa enabled the Board to hire its first full time staff member Linda Lazarovich. She brought professional skill and knowledge as well as an unwavering enthusiasm to her job, inspiring many young people to become involved with Museum activities.

In 1975 the Spadina property was purchased and in the fall a grant of $200,000 was received from the National Museum of Canada for capital expenditures.

In 1976 the Edmonton Museum Branch initiated classes in Ukrainian weaving at the Banff School of Fine Arts which have continued to date very successfully, under the direction of our Museum, producing qualified instructors. As a result in the past few years weaving seminars have been organized in many centres across Canada.

Also, in 1976 the National awards committee of the American Association of State and Local History, meeting in Albany, New York, voted awards of merit to 4 members of the Museum Board and Foundation Council, for their contribution to the Canadian Mosaic, through the development and growth of the National Ukrainian Museum of Canada.

At the 50th Jubilee Convention of the Ukrainian Self-Reliance League held in Saskatoon in 1977, the construction of a new museum building was formally approved.

In order to ensure the best possible operation of the new building the Board commissioned the services of Dr. MacBeath, President of the Canadian Museum's Association, for the development of a plan for the Museum's activities, policies, staff and general administration. The results were most gratifying — a 160 page document to help guide the Board and staff through some critical times.

Throughout the years the Museum has consistently featured displays across Canada both within and outside the Ukrainian community, including displays at Conventions and Festivals such as those in Dauphin, Man., Vegreville and Saskatoon.

In 1977, with partial funding assistance from the National Museum of Canada and our Edmonton Museum, a major travelling exhibition was mounted by the Museum. Titled "Ukrainians in Canada: Their Beautiful Dream, it has toured Saskatchewan, Alberta and parts of Manitoba and has been widely acclaimed.

Early in 1978 the Museum formally adopted the name Ukrainian Museum of Canada, of the Ukrainian Women's Association of Canada. Up to this date it functioned as the Ukrainian Arts and Crafts Museum.

March 1978 saw the awarding of matching grants of $125,000 each from the province of Saskatchewan and the city of Saskatoon.

An official blessing of the site and sod turning took place on August 11, 1978.

The Museum building was completed in the summer of 1979.

Tracing through the steps of the historical development of the Museum, one can see that it was nurtured and developed thru hard work, perseverance and faith of many dedicated individuals and most important to emphasize — all worked on a voluntary basis without renumeration.

Though grants were received from various sources the Museum workers in charge of the fund raising campaign have in the number of years managed to raise over $400,000 from Ukrainians across Canada.

In spite of limited space for many years, we have carried on an active program of community involvement. Educational services have included guided tours and orientation talks for school groups, organizations, convention visitors and tourists. Now with new facilities we will undoubtedly extend our efforts in this field.

Canada has rich cultural resources and one of our greatest problems is to develop and to direct these forces to best advantage.

Ukrainian cultural treasures are valuable, not only to Ukrainians but can also serve as a continual source of stimulus and inspiration to further creative effort in Canada. Canada faces the possibility of creating a nation and civilization which makes the most of the riches of diversity of its racial groups. The pontentialities are there. It is hoped that these resources will be untilized to the fullest extent and incorporated to enrich Canada's developing cultural and national life.

UKRAINIAN DUMY

by Ivan Harmata

UKRAINIAN DUMY. Parallel text edition. Translations by George Tarnawsky and Patricia Kilina. Canadian Institute of Ukrainian Studies and Harvard Ukrainian Research Institute, Toronto-Cambridge, 219 pp. 1979.

In Ukrainian literature the dumy are the minstrel songs — the folk heroic epics — that were sung or recited by wandering minstrels to the accompaniment of a stringed instrument, the kobza. They form an interesting part of Ukrainian oral literature. The book under review contains thirty-two Ukrainian dumy published in a parallel text edition with the original Ukrainian text and English translation on facing pages. According to its prefatory note the book is intended to serve as a college text. It is thus a valuable addition to resource materials available to students in Ukrainian studies programs in Canada and in the United States.

But the book, *Ukrainian Dumy*, should have a broader popular appeal beyond the academic bookshelf, a seminar, or the classroom. After all, the dumy recount stories of battles lost or won, of bravery and loyalty, of sacrifice and sorrow, of freedom and of adventure and so on. All these are basic human interest elements. Moreover, it may be recalled that the original audience that used to gather around to hear the wandering kobzar was a cross section of the village people who wanted to listen to one who came from beyond their village to inform them, to entertain them, and to gain their sympathy and perhaps a donation. Clearly then, the Ukrainian dumy have a strong popuar base and should, therefore, also appeal to the general reader of today.

The book has an introduction of some fourteen pages giving an analytical background of the dumy and their place in Ukrainian literature. The English translations of the thirty-two dumy meet the criteria set out by the translators. We should also like to note that the translation of Ukrainian names and occasional words is generally good and easily readable. In other words, it is a Ukrainian-English transliteration, rather than one of the abstruse academic variants. For this the editors are to be commended.

This reviewer has always been an advocate of parallel text editions in which both the Ukrainian and English texts are provided. Such an arrangement has a number of advantages. It accommodates those readers who have less than adequate fluency in one of the languages. It provides a ready comparison where it is necessary to check the adequacy of the translation. Sometimes such an arrangement brings out differences of syllabification of a phonetic and a nonphonetic language. Where appropriate, parallel text editions are to be encouraged even though they are obviously more expensive.

Today the reader is bombarded with a wide

variety of choices in the book market. This short review is intended to serve two purposes. We wish to draw to the attention of the reading public the existence of this volume of Ukrainian dumy. Beyond that however we wish to recommend the book to the thoughtful and serious reader who is interested in literary, cultural, and historical legacy of the Ukrainian people.

Ukrainian Dumy is available in soft cover and hard cover copies. Both are reasonably priced.

Three appointments to the Board of Trustees, National Arts Centre

OTTAWA — The Minister of Communications, the Hon. Francis Fox, announced today the appointment of Norman Campbell of Willowdale, Ont., Emanuel Finkleman of Winnipeg, and Jeanette MacDonald of Campbellton, N.B. to the Board of Trustees of the National Arts Centre Corporation. All are three-year terms, effective immediately.

Norman Campbell of Willowdale was born in California and raised in Los Angeles and Vancouver. He graduated from the University of British Columbia in mathematics and physics. A renowned TV and film producer, he has received Emmy awards for his TV ballet productions. Mr. Campbell wrote the music, and collaborated with his wife on the lyrics for the hit musical *Anne of Green Gables*. Among his many awards is the John Draine award for excellence in broadcasting, and in 1979, in recognition for his continuing contribution to the arts in Canada, he received the Order of Canada.

Emmanuel M. Finkleman of Winnipeg was born in that city. He graduated from the University of Manitoba in 1930 and from the College of Optometry, University of Toronto in 1932, and he practices optometry in Winnipeg today. He has served on many boards and societies, most recently as a member of the board of directors of the Rainbow Stage; President of the Greater Winnipeg Safety Council, and chairman and member of the board of the Second Triennial Fund, Royal Winnipeg Ballet. He is currently chairman of special events for that ballet company. Mr. Finkleman has previously served on the NAC's board and on its executive committee.

Jeanette MacDonald of Campbellton, N.B. was born in Campbellford, Ont. She attended Mount Allison University from 1951-52 and graduated from Queen's University in 1955. Mrs. MacDonald is presently governor of the Canadian Conference of the Arts; she has been chairman of the board of directors, Restigouche Gallery since 1976; a member of the board of governors, Theatre New Brunswick since 1976, and she has served on the Board of Regents of Mount Allison University since 1978.

Judith Kelly-Howard

Two appointments to the National Library Advisory Board

OTTAWA — The Minister of Communications, the Hon. Francis Fox, announced today the appointment of Kathryn F. Dean of Winnipeg and the re-appointment of Gertrude E. Gunn of Fredericton to the National Library Advisory Board. Both two-year terms are effeceive immediately.

Kathryn Frances Dean of Winnipeg was born in Calgary; she received a licentiate from the Royal Conservatory of Music, University of Toronto in 1954 and a Masters in Library Science from the Catholic University of America in 1960, and attended John Hopkins University in a Master of Liberal Arts Program 1963-64.

Ms. Dean is curator of manuscripts, archives and special collections, Dafoe Library, University of Manitoba and was head, reference services department of that library from 1974-76. Previous to that she has worked as a librarian at the Enoch Pratt Free Library, the Calgary Public Library, and the Catholic University of America. Ms. Dean has compiled several bibliographies and has published many articles.

Dr. Gertrude E. Gunn of Fredericton was born in Moncton, N.B.; she received a B.A. and an M.A. in history from the University of New Brunswick; she received a Ph.D. from the University of London in 1959 and an M.A. in Library Sciences from Simmons College, Boston in 1960.

Dr. Gunn has been with the University of New Brunswick Library since 1959 and has participated extensively in university work serving as a member of the Senate and on various committees. She has been active in the Atlantic Provinces Library Association and the Canadian Library Association. The University of Toronto Press published Dr. Gunn's book *The Political History of Newfoundland 1832-1854.*

Judith Kelly-Howard

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Просьба до св. Миколая

Сніги покрили доли й гори,
Блищить інеєм ліс і гай,
Іде до нас крізь ниви й бори
Святий угодник Миколай.

Що він несе в своїй торбині?
Багато гарних забавок
Несе чемненькій він дитині —
А для нечемних — жмут різок.

За ним спішаться янголята,
Тримають книги у руках,
Що де кому з нас треба дати,
Усе списали в тих книжках.

Святий та добрий Миколаю,
На Тебе ждемо вже давно,
Що даш Ти нам, про це не знаєм,
Та просимо Тебе одно:

Ти нашим родичам дай сили,
Щоб виховати нас могли,
Щоб тої втіхи ще дожили,
Щоб доросли їх діточки.

А всьому нашому народу
Ти добру долю принеси,
Усяке зло й лиху пригоду
Від України відверни.

А нам в здоров'ю дай зростати,
Завзяття й сили нам подай,
Щоб ми з руїн могли підняти
І звеселити рідний край.

Ю. Ш.

Дмитро Павличко

Золоті калачі

Несла киця на хвості
Калачики золоті.
Один калач — для мене,
Другий калач — для нені,
Третій калач — для брата,
Четвертий — для тата.
П'ятий калач загубився,
Десь у трави покотився.
Всі ми вибігли із хати
Калача того шукати.
Не плач, киценько, не плач,
Ми знайдемо твій калач!

ЗАЙЦІ

— А мороз аж сміється, такий міцний, — розказував батько, вернувшись додому — Ішов я через леваду, а заєць вискочив просто з-під ніг. І якби хоч злякався, якби дременув, а то ледь-ледь чеберяє лапами, хоч за вуха хапай. Тепер у полі все завіяно снігом, то зайці до села внадились — на городах та в садках їм легше прогодуватися. Це ж можуть і молоді яблуні в нас пообгризати.

Василько глянув крізь шибку на засніжений садок, одягнув кожушка, взув чобітки — й надвір. Поки йшов до погреба, мороз веселенько так і співав під ногами.

У погребі Василько набрав моркви, з капусти наздирав листків і побрів городом до саду. Під стовбурами молодих яблунь він клав де морквину, а де капустине листя. І радів: уночі зайці не стануть обгризати кору на деревах, матимуть смачнішу поживу.

Зосталось іще трохи моркви, то Василько перейшов до сусідського садка.

Та тут під грушею хтось уже поклав моркву. А також майстерно прилаштував дротяне сильце. Василько, гамуючи хвилювання, відв'язав мудру пастку і шпурнув її подалі в дерезу... Уночі йому снився заєць. Заєць сидів на задніх лапах, а в передніх тримав червону морквину і смачно гриз її.

А вранці сусід, прокидаючи від хати до воріт стежку, розказував Васильковому батькові:

— Ох і зайців у нас цієї зими! І, мабуть, здорові, бо вчора зірвали у мене біля груші пастку. А слідів не лишилося. За ніч усе снігом замело.

Василько прислухавсь до їхньої розмови. Він прив'язував шматок сала на калині — для синичок — і хитро всміхався.

ГОСПОДАРОЧКА

Хто сказав, що я мала,
що не маю сили?
Я ж пиріг таки спекла,
Каші наварила!
Хай в духовці посидить
Мій пиріг з горохом,
Я приляжу лиш на мить
Відпочити трохи.
Тут вернулась мама наша,
Сплеснула в долоні:
— Пригоріла в тебе каша,
Пригоріла, доню!
Тісто вийшло пригливке,
Хоч ліпи конверти.
І забула — отаке! —
Ще й горох зітерти...
Ти ж не плач. Усе і так
Вийшло в тебе смачно, —
Свинка, півень і гусак
Будуть щиро вдячні!

Володимир Ладижець

ЯК ДІЙШЛО ДО ВИДАННЯ СЛОВНИКА

(Докінчення з 14-ої стор.)

Роки проходили один за одним і кожен пройдений рік клав свій важкий слід на здоров'я Митрополита. Згодом він був забраний до лікарні, потім повернувся додому під опіку свого турботливого і доброго секретаря п. І. Похильчука. Але працювати вже не міг. Сили його помітно падали щодня. Тоді існував у Вінніпезі давно зорганізований Інститут Дослідів Волині і Товариство „Волинь", дві організації волинян, яких Митрополит Іларіон був почесним головою. Тому він і зробив з ІДВ, а також з Т-вом „Волинь" домовлення, склав відповідного заповіта, в якому доручив тільки тим двом організаціям по своїй смерті видавати і перевидавати всі свої твори.

І волиняни, як завжди шанували і поважали свого Митрополита, чесно й сумлінно виконали свої зобов'язання перед славною його пам'яттю. По смерті Митрополита вони видали низку його праць, які ще ніде не друкувалися, а також перевидали ті, що були видані в минулому, але наклад яких давно вже розійшовся. А останньою такою виданою працею Митрополита Іларіона є його „Етимологічно-семантичний словник української мови", над яким Митрополит чимало працював, але не встиг його закінчити. Зреалізували це видання ті члени ІДВ і Т-ва „Волинь", яким він вірив і яким доручив закінчення цієї монументальної своєї праці.

„Етимологічно-симантичний словник української мови" був писаний рукою Митрополита Іларіона в різних часах на сотнях маленьких клаптиків паперу, писаний нашвидко від руки. Згодом ті картки згубили свою первісну форму, дещо з позначеного важко було відчитати, дещо загубилося. Але енергійний і працьовитий довголітній голова Товариства „Волинь" у Вінніпезі, інж. Ілля Онуфрійчук щиро подбав про те, щоб за всяку ціну Словник таки побачив світ, бо ж волиняни, згідно Митрополитового заповіту, зобов'язані були це зробити. І це шляхетне бажання п. Іллі Онуфрійчука здійснилося.

Голова Редакційної Колегії ІДВ і Т-ва „Волинь", проф. д-р Юрій Мулик-Луцик ласкаво погодився впорядкувати ввесь матеріял Словника, приготовити його до друку, допильнувати коректи і взагалі бути відповідальним за його видання. Тому я вважаю, що йому, а також інж. І. Онуфрійчукові належиться найбільша подяка за те, що „Етимологічно-семантичний словник української мови" Митрополита Іларіона побачив світ.

„Етимологічно-симантичний словник української мови" вийшов з друку на початку 1980-го року на літери А-Д, як перший том. Він вийшов на гарному книжковому папері, надрукований виразним шрифтом, оправлений в тверду полотняну обгортку і має 365 сторінок. Його поява — це велика подія в українському мовознавстві на чужині, бо досі такого словника ми не мали. Тому кожна письменна українська людина повинна його мати в своїй хаті для свого дороговказу. І не тільки мати самій, але порекомендувати його іншим.

Дальші томи „Етимологічно-семантичного словника української мови" приготовляються до друку і є повна надія на те, що Інститут Дослідів Волині і Товариство „Волинь" у Вінніпезі достойно і гідно виконають свої зобов'язання перед світлою пам'яттю Митрополита Іларіона і наш народ на чужині, а також в Україні в недалекому майбутньому отримає дальші томи тієї важливої монументальної праці.

М. Подворняк

НЕОБХІДНІ КНИЖКИ ДЛЯ ДОМУ І ШКОЛИ

1. **КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ — 1981**
   — популярний і багато ілюстрований виховний посібник ..... $ 3.75
2. **УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ**
   — ілюстрований збірник виховних матеріялів
   — 500 сторінок 22.50
3. **УКРАЇНСЬКІ ДІТИ — НАШЕ МАЙБУТНЄ**
   — антологія творів про дитину
   — 300 сторінок 8.00
4. **МЕЧ І КНИГА Володимир Барагура**
   — ілюстровані історичні оповідання
   — 112 сторінок 6.00
5. **НЕ ОДНИМ ХЛІБОМ ЖИВЕ ЛЮДИНА**
   — релігійні есеї — 180 сторінок 3.00
6. **ЗОРЯНИЙ КОРСАР Олесь Бердник**
   — фантастична повість — 280 сторінок 8.00
7. **СИНИ СВІТОВИДА Олесь Бердник**
   — історичне оповідання — 150 сторінок 4.25

Для шкіл і бібліотек даємо знижку.

Замовлення, гроші і 50 центів на посилку прошу слати на адресу:

CHILDREN'S CARE GROUP

16 Rivercrest Road
Toronto, Ontario M6S 4H3
Tel. 769-2535

Олена Дзюбенко – новообрана голова

ПРОВІНЦІЙНОЇ ЕКЗЕКУТИВИ С.У.К. НА БР. КОЛЮМБІЮ

Пані Олена Дзюбенко, з дому Лимар, довголітня членка відділу ім. Лесі Українки у Ванкувері, була вибрана на Провінційнім З'їзді С.У.К. в днях 17-18-19 жовтня 1980 р. у Ванкувер головою Пров. Екзекутиви на Британську Колюмбію.

Пані Олена Дзюбенко народилась на Волині. Середню школу-гімназію закінчила в місті Ковлі. Війна перервала дальші студії та примусила залишити рідний край. В 1946 р. після закінчення війни, вона записалася на університет в Бонн — Німеччина, на фармацевтичний відділ, але знову переривае студії й 1948 року приїхала з родичами до Канади. Спочатку перебувала в Альберті а тоді переїхала до Британської Колюмбії. 1950 р. вийшла заміж за Василя Дзюбенка і обоє замешкали на постійно в місті Ванкувері, де включились в церковне і громадське життя. Її муж, Василь, був довголітнім головою місцевого відділу ТУС, і також секретарем і скарбником у відділі КУК.

На початку пані Дзюбенко працювала в українській школі, куди вчащають їхні діти, потім у молодшому і старшому СУМК. В Пров. Екзекутиві займала становище референтки СУМК та культурно-освітньої праці. Вона брала активну участь у Відділі ім. Лесі Українки — останньо була першою заступницею голови, а в Пров. Екзекутиві виконувала функцію кореспонденційної секретарки. Досі має вона за собою поважний ряд громадських заслуг.

П-во Дзюбенки мають троє дітей — Оксану, Марту і Бориса, яким допомогли закінчити університетську освіту.

Вітаємо пані Дзюбенко з нагоди її вибору на цей важливий пост, та висловлюємо їй щирі гратуляції й побажання якнайкращих успіхів на майбутність в її діянях в українській спільноті.

Г. Е. Т.

Концерт на закінчення Української школи в Келгарі. Учителі (зліва направо): Ака Папіш, Василь Голюк, Оля Бойків, Марійка Чарук. (посередині): о. Ю. Туржанський і добродійка.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ПОЖВАВЛЕННЯ ОСІННЬОЇ ПРАЦІ ВІННІПЕҐ

Як звичайно буває, що спочатком вересня пожвавлюється організаційна праця у відділах Союзу Українок. Відбувши вакації, дітвора повертається до школи, а відділи Союзу починають вкладати пляни праці на осінній сезон.

Тією самою дорогою прямує і відділ ім. Лесі Українки в Вінніпеґу. Приміщуючись при катедральній громаді Пресв. Тройці, нас зобов'язує включатись і до громадсько-релігійної та виховної праці, як навчання дітей в українських і недільних школах, підприємствах, різна господарська праця в громаді. Поза тим, відділ має свою власну програму до виконання. Покищо відділ вже пожвавив осінню працю з молодшим відділом СУМК ім. Івана Данильчука. Дня 7-го жовтня відділ гостив пані Любу Кут підчас її об'їздки в музейній справі. Підчас XIII Конґресу Українців Канади учащали на сесії три офіційні делеґатки в особах: пані Павліна Ігнаш, голова відділу, добр. Марія Керніцька, кор. секретарка відділу і сумківка Євгенія Курик. Цікаві події конґресу делеґатки звітували на зборах відділу. 19-го жовтня відбулось величаво-успішне чайне прийняття. Імпрезу відкрив Роман Єренюк, професор Колеґії Св. Андрея. В своїм слові він яскраво підкреслив вклад жіночих організацій, особливо на релігійнім полі почавши від часів Княгині Ольги аж до сучасної доби; склавши признання за його працю для добра рідної церкви, народу та суспільства взагалі. Прибуло багато визначних осіб, як міністер туризму при манітобськім уряді, Норма Прайс, урядовці міста Вінніпеґу та представниці різних жіночих організацій. Господинею прийняття була пані Надія Сохацька а співгосподинями були пані: Савеля Павлик і Ольга Ферре:

В четвер 30-го листопада відбулось Свято Книжки заходом культурно-освітнього комітету. Пані Валентина Мулик-Луцик, голова комітету, в своїм привітальнім слові теж представила гостя бесідника, пана Сергія Мухіна, бібліотекаря при Манітобськім університеті, який очолює Відділ Славістичної Колекції. Шановний промовець представив функції зобов'язань бібліотек і їхню важливість. Сказав, що цілі книжок можна поділити на три роди: ті в котрих описуються певні науки, інформативні і розвагові. Теж заявив, що почерез читання можна виучувати і збагачувати мову більш докладніше. Закликав до підтримування бібліотек. Доповідь він закінчив уривком з поеми Івана Франка:

„Книга — морська слибина,
Хто в ній пірне аж до дна,

ВІДДІЛ СОЮЗУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ ПРИ КАТЕДРІ ПРЕСВЯТОЇ ТРОЇЦІ У ВІННІПЕҐУ

Червень 1980: перший ряд сидять зліва направо — добр. А. Заліщук, Д. Крестанович (фін. секр.), О. Ковальчук (рекорд. секр.), М. Саранчук (касирка), добр. М. Керніцька (кореспонд. секр.), протопресв. о. Ф. Керніцький (настоятель Катедри), добр. Ю. Лучак (голова Ман. Пров. Екз.), П. Ігнаш (голова), Є. Зучкан (заст. голови), А. Назаревич (заст. секр.), Д. Черевик (заст. голови), Д. Терновецька, добр. А. Міненко, Н. Дідковська; 2-ий ряд: А. Вишневецька, С. Тесарська, Р. Кавюк, В. Павлюк, В. Капкій, В. Мулик-Луцик, М. Симчич, К. Крепякевич, М. Сеніцька, Б. Курик, С. Русин, М. Юрків, А. Павлик, М. Кушнір, С. Карп'як; 3-ій ряд: М. Копичанська, С. Бейзик, А. Григор, А. Курчаба, Л. Подольська, Р. Кондра, М. Манастирська, М. Ґурінов, Є. Білич, Ф. Юрків, П. Кревецька, О. Николаїшин, Г. Кібзей, Є. Василишин, Д. Саранчук; 4-ий ряд: Є. Остапович, Є. Соколюк, М. Тарновецька, М. Сідак, С. Шиколюк, І. Бугера, Л. Радчук, О. Босвик, Д. Гаврисишин, М. Карасевич, З. Крепякевич, Н. Міщук, А. Калинюк, М. Петрів.

Річний Звіт поміщений в „Промені" ч. 6, червень 1980.

Той хоч труду мав досить,
Дивні перли виносить!"

Розвагові точки виконали: Міра Юзвишин, членка молодшого СУМК при Катедрі, віддеклямувала „Ялинка" і продеклямувала і проспівала „Сховалось сонце за степом"; надійна піяністка, Маруся Ольховецька, сумківка, виконала дві точки на піяні, „Колись дівчино мила" і „Шлях до щастя".

Кінцеве слово подяки висловила добр. Марія Керніцька, членка комітету. По закінченню програми присутні оглядали виставку книжок і журналів.

Є. Білич, прес. реф.

ДЕНЬ СУМКІВЦІВ В САСКАТУНІ

День 15 червня 1980 р. залишиться у пам'яті членів молодшого відділу СУМК на довгі літа. Цього дня сім молодих сумківців перейшли до старшого відділу.

День почався Богослуженням у Катедрі Пресвятої Трійці у Саскатуні. Погода була чудова і катедра була переповнена вірними. Тут о. д-р Гр. Удод і всі разом помолились і просили Всевишнього Господа, щоб Він заопікувався нашою молоддю та щоб допоміг їм виховатись при своїй рідній церкві, вивчати і шанувати свою рідну мову, а також ставати щирими членами молодечої організації СУМК.

Зараз по Богослуженню всі перейшли до парафіяльної авдиторії на святочний бенкет. Для всіх сумківців, родичів і гостей. Господинею цього свята була голова старшого відділу СУМК, панна Петруся Тимчатин. Вона привітала всіх і попросила о. д-ра Удода, щоб провів молитву. Коли всі гарно пообідали програма продовжувалась.

Панночка Петруся представила головний стіл, де сиділо сім молодих сумківців, а саме — Юдита Кирильчук, Каруся Вахняк, Линда Бальон, Таруся Олексин, Даруся Вівчар, Денис Михайлюк і Дейл Букурак.

Слідували привіти: від голови відділу Союзу Українок ім. О. Кобилянської — пані Анна Холод, від Пров. Екз. СУМК — Теодор Гавриш, і від голови громади — п. Іван Глуханюк. Всі щиро ґратулювали молодим сумківцям і бажали їм якнайкращих успіхів у старшому відділі.

Сумківці в Саскатуні. Перший ряд зліва направо: Таруся Олексин, Каруся Вахняк; другий ряд: Даруся Вівчар, Юдита Кирильчук, Денис Михайлюк, Дейл Кукурак, Линда Бальон.

Капелян о. д-р Гр. Удод також привітав сумківців і у своїм слові сказав, що вони повинні чутися дуже щасливі, що мають нагоду належати до молодечої організації, бо в організації молодь виховується, і навчиться багато, що буде корисне у житті, сказав, що при організації молодь набирає відваги і самопевності, а тим більше, що у Саскатуні всі сумківські збори провадяться в українській мові і всі протоколи записуються по-українському. Молодь дальше вчиться своєї рідної мови, хоч може і закінчила українську школу.

Після цього вручили ґрадуантам їхні свідоцтва і маленькі відзнаки референтки старшого і молодшого відділів СУМК Марія Гарбус і Наталя Кіндрачук.

Даруся Михайлюк, бувша голова старшого відділу привітала ґрадуантів і побажала їм якнайкращих успіхів, радіє, що відділ зростає і буде з ким працювати.

Панночка Петруся Тимчатин подякувала жіночому товариству за такий смачний обід і всім присутнім, що прийшли на ґрадуацію сумківців і попросила о. д-ра Удода, щоб закінчив молитвою.

Всі сумківці відспівали Сумківський гимн і переповіли сумківський клич.

Тому що це також був День Батька, всі заспівали батькам „Многая літа".

Марія Гарбус,
реф. старшого відділу СУМК.

ДЕНЬ ПОДЯКИ І ДЕНЬ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ

Внеділю 5-го жовтня 1980 р. заходом культ-освітнього комітету при відділі ім. О. Пчілки в Йорктоні, влаштовано „День Подяки і День Українських Студентів". Свято почалось в церкві Святою Літургією, яку відслужив прот. С. Зузак. Він виголосив глибокозмістовну проповідь і спеціяльні молитви, відносно свята. В церкві, на столику виднів гарно приготований принос городини і овочів, над яким відслужено вдячний Молебень.

Студенти від сьомої до дванадцятої кляси з місцевих шкіл були листовно запрошені і були присутні на Службі Божій, та підчас Богослуження служили в церкві зі свічками й тацою. Студент з дев'ятої кляси, Данило Сірій, читав Апостола. Діти недільної школи відспівали „Отче Наш".

По Святій Літургії, місцевий відділ Союзу гостив студентів громад-

ським обідом в Українській Православній Авдиторії. На передній стіні був напис „Вітаємо Українських Студентів" за старанням мистецької праці пані Лесі Джарман, членки культ-освітнього комітету. При вході до залі місцевого відділу, п. Левіна Вінтоник, уквітчала нашу гостю бесідницю п. Йоанну Михайленко, живим корсажем.

Вхід студентів на залю супроводили голова громади, п. Т. Клевчук, учитель. Перед обідом церковний хор, під проводом диригента Василя Ґрегорія, відспівав „Отче Наш" а о. С. Зузак поблагословив страви. Пані Олеся Піць керувала програмою по обіді. Вона представила всіх за головним столом й познайомила присутніх студентів. Пані Піць мала приємність прочитати листа похвали від директора Інституту присутній студентці, Соні Миклейн, і заразом вручити їй $50.00 нагороди за її гарний поступ в українознавстві на літних курсах повного заглиблення в Інституті ім. П. Могили в Саскатуні. Було гарне число вчителів присутних на цім святі, які пані Піць представила.

Привіти для студентів висловили: голова громади п. Т. Клевчук, голова місцевого відділу п. Л. Вінтоник, й голова місцевого відділу ТУС п. Н. Ґорчинський. Членка культ-освітнього комітету, пані Докія Гриньків, належно прочитала життєпис нашої гості бесідниці Йоанни Михайленко з Саскатуну. Пані Михайленко виголосила ідеологічну, наукову доповідь до студентів. Ми є певні що молодь і молоді батьки багато скористали з її промови.

Прот. С. Зузак у своїм слові підкреслив велику обдарованість і добру побудову цієї доповіді, яка базувалась на ідеологічній доповіді нашого Владики Василія, яку він виголосив на 16-му Соборі У.П.Церкви, та додала багато практичних порад і вказівок зі свого життєвого досвіду. Отець парох закликав студентську молодь вивчати по школах українську мову, збагачуватись скарбами української культури, включатись в молодечі українські організації по громадах та брати активну участь в Богослуженнях Української Православної Церкви.

Голова місцевого відділу СУМК, Роман Скварчук, в імени всіх студентів, висловив щиру подяку Йорктонському відділові С.У.К. за влаштування Свята Студента.

Піснею „Боже Великий" і молитвою вдячности закінчено свята.

П. Семенюк

ВІДСВЯТКУВАЛИ 81 РІК УРОДИН

Пані Анна Матієшин

8-го жовтня 1980 р. Анна Матієшин, Овкбирн, Ман., у добрім здоров'ї, спокійно з частиною родини у своїм домі відсвяткувала 81-ші роковини життя.

Анна приїхала до Канади малою дитиною з родичами Петром і Настею Матіовськими. Зістала без мами, як мала вісім літ, батько помер як було її лише дванадцять років. З невисказаними труднощами виростала, а коли минуло лише 16 років, одружилася за Михайлом Матієшиним. Обдарував їх Бог дев'ятьма дітьми — 4 сини і 5 дочок, усі діти дістали знання читати і писати по українськи.

Анна любить свою церкву, щиро працювала як сестриця, є членкою Союзу Українок від початків і заступала місце як господиня. Через багато років разом з чоловіком отримували різні грамоти за громадську працю. Анна ще може себе у хаті доглянути і далі цікавиться подіями як родинними так і громадськими.

Хоч Богові вдячна, але сумна, бо лише два тижні минуло, як поховала свого сина. З глибоким співчуттям відвідували її родина і сусіди.

З цього зворушливого дня засилаю $20.00 на „Промінь" а $10.00 на свіжу могилу Петра.

Ґ. М.

РІДКІСНІ ГОСТІ В ГАМІЛЬТОНІ

В повороті з Провінційного З'їзду Союзу Українок Східньої Канади, загостили до нашого відділу ім. Лесі Українки голова Союзу Українок Канади пані Надія Боднар з Едмонтону, голова провінційної екзекутиви Східньої Канади пані Юлія Головата дня 25 жовтня 1980.

Зустріч наших гостей з членством відділу відбулося о годині 7.45 вечером в церковній авдиторії Св. Володимира. Програму сходин відкрила голова відділу Галя Олексюк, привітавши гостей попросила о. Равлюка до молитви. Пані М. Пасіка представила голову Союзу Українок Канади пані Надію Боднар, переказала про її діяльність у відділі в Едмонтоні і що тепер будучи головою Союзу на Канаду несе відповідальну працю за цілу організацію.

Голова нашого відділу пані Галя Олексюк вручила голові Союзі пані Н. Боднар подарунок, а для централі Союзу на організаційний фонд чека на $65.00.

Пані Боднар склала щиру подяку за теплі привітання, подарунок та організаційний фонд. Вона також поділилася з присутніми біжучими подіями в організації і проєктами в центральній управі Союзу. Згадала у своїм слові, що цього року журнал „Промінь" святкує своє 20-річчя і що ми, як членки маємо обов'язок його піддержувати.

Централя приготовляє нові видання, які саме тепер в стадії підготовки до друку, говорила про шкільні підручники та українську школу. Висловила признання членкам і відділові за гарну працю в жіночім товаристві.

Пані Олексюк склала подяку голові Союзу Українок пані Боднар, а о. Равлюк привітав голову Союзу від громади. Пані Юлія Головата, голова пров. екзекутиви подякувала членкам відділу у Гамільтоні за їх гостину, за можливість зустрічі і приємний вечір. Представила членок відділу, які входять до пров. екзекутиви Союзу — пані: О. Сушко — кор. секретарка, М. Пасіка — заст. голови, Г. Олексюк — членка контрольної комісії. Між гостями була Марія Іванець, бувша голова пров. екзекутиви, яка загостила до нас з Брентфорду. Голова катедральної

громади п. Клим привітав пані Боднар і гостей та побажав успіхів у дальшій праці. Цього вечора п. Кубрак, голова пров. екзекутиви ТУС склав звіт з Пров. З'їзду в Монтреалі.

На закінчення голова відділу пані Олексюк подякувала членкам, що так численно прийшли послухати голову Союзу Українок Канади пані Боднар. Членки подали чай і перекуску.

Анна Корній, реф. „Променя"

ЩЕ ОДНА ВИСТАВКА

(докінчення з стор. 26, число з місяця липня 1980)

В додатку до цієї надзвичайно гарної виставки, була ще одна точка в програмі того дня, яка заапелювала гостям і зробила приємне враження.

Показ і демонстрування убору голови живої модельки на український народний спосіб ношення і форми вказували на наші давні традиції. Ці прибори голови мінялись залежно від віку особи, від сімейної заможності, від частини України звідки походила особа, у способах укладу їх на голові, та чи дівочий чи заміжньої жінки убір. Цією частиною програми провадила пані Марія Полонич, голова Філії Музею у Ванкувері. Вона взяла собі за модельку жінку з довгим волоссям, заплела довгу косу і крок за кроком, розповідала і показувала як заміжня жінка в Україні обов'язково накривала голову в давних часах — довгим, білим полотном — „переміткою" — яке виробляли з найкращої якости пряжі, а кінці прикрашували тканими узорами. Ця моделька, якої голову пані Полонич вбирала, представляла жінку з Буковини, дівочий убір голови на Буковині називали „кода". Пані Полонич з сестрою, пані Кірстюк, зробили такі „коди" для одної з модельок в нашому Музеї, і прикрасили штучними квітами, пацьорками та гарними стрічками.

Ця частина програми викликала багато задоволення у присутніх, бо були на залі членки, які ще добре пам'ятали такі убори, а молодші цікавились способом укладання їх на голові, бо дуже мало з молодшої ґенерації вміють, а то навіть не бачили наші різні убори голови які мали особливе значення в наших народних обрядах.

Пані Марія Полонич походить з

Пані Марія Полонич (зліва), голова Філії Музею у Ванкувері, виконує демонстрацію убору голови „кода".

родини Остапович. її родичі приїхали до Канади 1900 р. з Буковини, село Погорилівці, повіт Заставна, Чернівецька область в Україні. Вона, хоч народилась в Канаді, добре запам'ятала як її мама і бабця вбиралась і прибирали голови по старокрайовому. Батьки поселилися на фармі в околиці Фовм Лейк, де Марія народилася, виростала де і одружилася. Жила вона якийсь час на фармі, а пізніше в містечку Фовм Лейк.

1932 р. з чоловіком переїхала до Реджайни, Саск., де і записалась в членство до жіночого товариства. 1936 р. переїхали вони до Едмонтону, і тут відразу вона включилась в жін. товариство. В 1944 р. перебралися до Ванкуверу, і тут вона стала членкою відділу, де і до цієї пори бере активну участь у різних ділянках праці.

Коли 1967 р. пані Марія поїхала на Україну, то мріяла, що побачить там в рідній селі (своєї мами) стареньких бабусь з таким прибором голови як її мати носила — і мала вона нагоду стрінутись з одною бабусею (86 років), але це був робочий день, то вона була завита в хустині, так як всі жінки по селах вбирались на щодень.

Пані Полонич, так як її сестра пані Кірстюк, також глибоко залюблена в українське народне мистецтва, а головно в наших музейних здобутках. Вона також одна із перших збірщиць нашої Музейної колекції і по 22-ох роках існування нашого Музею, вона і тепер очолює і продовжує працю в Музеї та на схилі свого життя вона вивчила ткацтво та виткала гарний килим до Музею.

Подумавши про ті давні прибори голови, вона потрудилась приготовити демонстрацію, щоб дати нагоду пізнати той давний звичай, щоб цілком незабути про нього в Канаді, щоб побачити ще раз як вбирати голову жінки чи дівчини, як робити „кирпу" (так в Погорилівці називали), й як завивати голову рушником.

Ця демонстрація випала надзвичайно успішною та була приємною вступною точкою до виставки пані Кірстюк.

І за це належиться їй наша щира подяка і шана. Вона, як і її сестра, пані Кірстюк, має надзвичайно гарний мистецький талант і далі працює в користь Музею. Спасибі їй!

Г. Е. Т.

БЛ. П. АНАСТАСІЯ ГАВРИШ ТОРНЕР

На 76 році життя упокоїлася в шпиталі в четвер 29-го травня 1980, Анастасія Гавриш Торнер, з роду Максима й Марії Цимбалюків.

Анастасія жила в околицях Совда Лейк і Прут в Альберті до 1944 року, коли прибула з мужом і своєю родиною до Ванкуверу. Вона була глибоко релігійна і віддана членка У.Г.П.церкви св. Петра і Павла і відділу С.У.К. ім. Олени Пчілки в Бирнабі, Б. К.

Покійна залишила в глибокому смутку одного сина Юрія в Едмонтоні, дочок Настасію Воробець у Бирнабі, Марусю Антонішку в Сурі й Орисю Бабиць у Ню Вестмінстер, Б. Ґ., 10 внуків, одного правнука, двох братів Івана й Петра в Едмонтоні.

Нехай канадська земля, котру вона щиро любила буде їй легкою, а пам'ять її завжди буде з нами.

Н. В.

Додаток до допису

З нагоди святкування 75-ліття Саскачевану жіноче товариство ім. Л. Українки у Вадіна, Саск., склало $10.00 на журнал „Промінь". Допис був поміщений в ч. 11, на стор. 25.

БЛ. П. ВІКТОРІЯ БОГОНОС
Едмонтон, Альберта

Дня 2-го вересня 1980 р., в Едмонтоні, після короткого занедужання, упокоїлася в Бозі Вікторія Богонос на 86-ім році свого життя.

Вікторія народилася 19-го серпня 1894 року в селі Босири, повіт Гусятин, Західня Україна, в родині Івана й Юзефи (з роду Гайковських) Ґрабанів. У Канаду приїхала з батьками, сестрами й братом, 1898 р. і родина замешкала у Вінніпегу. Вікторія дуже молодою вийшла заміж за Михайла Тракала, але доля не пощастила молодому подружжю, і вона сталася вдовою в першому році подружжя, після трагічної смерти мужа Михайла. Згодом вона вийшла заміж вдруге, цим разом за Гната Богоносa. Довгі роки родина Богоносів жила в Вінніпегу, а пізніше з трьома синами переселилися до Британської Колюмбії. Шукаючи кращої долі, вони опісля перенеслися до Альберти й остаточно осілися в Едмонтоні.

1958 року упокоївся муж і Вікторія знову стала вдовою. Вона жила сама, доглядала свій дім а для розваги — багато читала. З часом через свій вік, тяжко було самій вести господарку, отож 1977 р. Вікторія перебралася до Ґарно Галл, дім для старших громадян, де набула багато нового знайомства й почувалася щасливою в тому середовищі. Маючи добрих дітей й внуків, вони часто відвідували свою матір і бабусю.

Вікторія була членом Катедри Св. Івана й належала до Союзу Українок Канади відділу при Катедрі.

Ввечорі 4-го вересня, в похоронній каплиці Парк Меморіял о. митрат Олександер Хом'як відслужив Панахиду при співучасти Катедрального хору. Другого дня, 5-го вересня, відбувся Похорон з Катедри Св. Івана, при участи родини й багатьох вірних. Чин Похорону відслужив о. Хом'як, а дякував п. Андрій Мельничук. Світло тримали членки Союзу Українок Канади. Труноносцями були внуки Покійної, які несли домовину з тлінними останками своєї улюбленої бабусі. Похоронено на цвинтарі Бічмавнт біля могили чоловіка.

Покійна залишила у глибокому смутку дочку Надю і зятя Кеннет Галкіер, чотири сини: Михайла й невістку Стефанію, д-ра Нестора й невістку Доротею в Каліфорнії, Йосифа (невістка Джін упокоїлася 1978 р.), Віктора і невістку Лоіс в Келгарі, 12 онуків, 11 правнуків, сестру Теодору Гаврисишин у Вінніпегу та велике число племінників і друзів.

Після Похорону відбулася трапеза в домі дочки й зятя, п-ва Галкіер. Замість живих квітів на могилу Покійної, родина просила, щоб складати пожертви на стипендійний фонд ім. Вікторії Богонос при Інституті Св. Івана в Едмонтоні.

В суботу, 18-го жовтня, з приводу сорокового дня після упокоєння матері, діти зарядили Поминальну Службу Божу, що відслужив о. Віктор Лакуста в Катедрі Св. Івана. Поминальний обід слідував в домі дочки.

Вічна їй пам'ять!

Сестра Теодора

БЛ. П. РАЇСА Т. СУПРУН
Вінніпеґ, Ман.

Після короткої і важкої недуги у вівторок, 23 вересня 1980 р., у Мізерекордія шпиталі, на 72 році життя, упокоїлась наша мама і бабуня Раїса Тихонівна Супрун.

Народилася вона 11 листопада 1908 р. в Ахтирській станиці Краснодарського краю на Кубані, в родині нащадків Запорізьких козаків — Тихона і Анни з роду Теліга-Гончар Зима. Одружилась з Василем Супруном. Освіту здобула на Кубані, де опісля вчителювала.

У повоєнні роки, залишившись вдовою з малолітньою донькою, попала на скитальщину. В 1941 р. вона приїхала в Канаду до Вінніпегу. Вона була членкою Жіночого Т-ва ім. Лесі Українки при Народному Домі,

членом Осередку Української Культури і Освіти, членом Гуртка Книголюбів, членом СУЖЕРО, свого часу була також активна в КУК. Була вона також довголітнім членом православної церкви Св. Михаїла при вул. Дізраїль, а пізніше членом громади собору Св. Покрови при вул. Борровс.

За бажанням покійної мами, чин Похорону і Заупокійну Літургію служив о. Федір Осиченко, настоятель церкви Св. Михаїла.

Цю маленьку і скромну церкву Покійна дуже любила, там були початки її церковної і громадської праці в Канаді.

Похована Покійна на цвинтарі Ґлен Іден. В смутку залишилася донька Емілія і зять Микола та внуки Анна, Віра і Віктор Масло.

Поминальний обід відбувся в домі родини покійної з участю приятелів і друзів. В пам'ять Покійної Раїси Тихонівни Супрун, мами, і бабуні, приятелі, друзі і родина замість квітів на могилу склали на нев'янучий вінок на українську пресу 200 дол. З тої суми на „Український Голос" 45 дол., „Нові дні" 33 дол., „Вісник" 35 дол., „Промінь" 34 дол., „Українські вісті" (Детройт) 10 дол. і на українську українську школу 43 дол. Усім жертводавцям щира подяка.

Нехай Господь Бог прийме її душу до Царства Небесного.

Вічна їй пам'ять!

* * *

ПОДЯКА

Уся наша родина висловлює сердечну подяку о. Ф. Осиченкові та дякові і паламареві за Похоронні

відправи. Сердечна подяка друзям і приятелям за численну участь в Похоронних відправах. Щире спасибі всім хто телефонував до хворої чи відвідував її у лікарні чи вдома. Велика подяка всім знайомим, що приготовляли поминальний обід: п-ву Корбутякам, паням: М. Кіріченко, Т. Гавришків, К. Бондарчук, Н. Мельник, Н. Довгейко, А. Шевель, В. Безкачко, Г. Яресько, С. Лебедин, Ш. Кіріченко, З. Кіріченко, М. Лобода, А. Безрук, Н. Шаварська, добр. Г. Слюсар, Н. Слюзар, М. Янченко. Дуже дякуємо пані А. Шевель за переведення збірки, п. В. Северинкові за прощальне слово під час поминального обіду, пані Задорожній за чудові квіти. Спасибі друзям — п.п. В. Кіріченко, Е. Кіріченко, Г. Кукса, М. Барда, А. Мельник і М. Пуценко, які несли домовину нашої мами і бабуні.

У проголошеній на „Промінь" сумі $34.00 на похороні пожертви склали такі особи: Анна Шевель — $10.00; по $5.00 склали: А. П. Корбутяк, М. Добрянська, С. Залозецька, Марія і Олекса Барда; по $3.00 — М. Карпенко, $1.00 — А. Ковлик.

Діти Емілія і Микола,
внуки: Анна Віра і Віктор Масло

НА СВІЖУ МОГИЛУ БЛ. П. ГАЛИНИ ВОРОБЕЦЬ
Едмонтон, Альберта

5 жовтня 1980 року відійшла у засвіти Галина Воробець на 84 році життя, народжена в селі Тудорковичах, Сокальського повіту, в Західній Україні. Похоронні відправи відбулися в Едмонтоні панахидою в похоронній заведенні, а на другий день поминальною Богослужбою в катедрі Св. Івана. Відправляв о. Віктор Лакуста і сказав змістовне слово та подав короткий некролог про покійну. Труноносцями послужили два внуки покійної — Леонід і Христофор Ґауки, племінники — Євген Харко, Зенон Маґус і д-р Мирон Стечишин та швагер Михайло Маґас.

Традиційна тризна відбулася в катедральній залі, приготована відділом Союзу Українок Канади, якою проводив зять покійної Галини, адвокат Орест Ґаук. По трапезі покликано до слова сестру бл. п. Галини Воробець, Савелю Стечишин, яка короткою промовою подала заслуги

покійної, сказавши, що в ній скупчилося багато позитивних християнських прикмет. Вона все була готова допомогти кожному в потребі, вміла жити з людьми і добрі люди її цінили. Вона була другою мамою для цілої родини і її дім був родинним осередком, до якого всі в родині горнулися. Вона про всіх в родині дбала. Дочка Рома Ґаук висловила в імені родини подяку всім, хто будь-чим допомагав належно й достойно відпровадити дорогу маму на вічний спочинок. Відспіванням „Вічная пам'ять" закінчено поминальний обід.

Галина Воробець походить з поступової родини Трохима і Єви Вавринюків. Її батько був війтом довгі роки в Тудорковичах, церковним урядником, провідним діячем і заможним господарем. По закінченні сільської школи батьки вислали її до Дівочого Інституту в місті Сокалі доповнювати освіту. Родина Вавринюків імігрувала до Канади 1913 року до Ростерн і Вакав, а пізніше поселилася в Кридорі, Саск. Того ж року Галина одружилася з своїм земляком Андрієм Воробцем, який приїхав до Канади багато раніше і був власником крамниці у Вакав. 1914 року молоде подружжя вибралося до Кридору і там обоє займалися крамницею мішаного краму, а пізніше готелем.

Від самого початку замешкання в Кридорі вони обоє трудилися громадським життям і їх дім був осередком живої праці цієї місцевості. На другому поверсі їхньої крамниці відбувалися концерти, драматичні вистави, публічні зібрання, проби співу тощо. У їх домі перебували приїжджі діячі — священики, єпископ, організатори, учителі державних шкіл та інші. Всі вони знаходили в їх домі гостинний приют — нілічг і харчування. Діти Галини і Андрія Воробців мають вищу освіту і перебували в Інституті ім. П. Могили в студентських роках. Син Володимир — агроном, проживає з родиною в Кінгстоні, Онтаріо, донька Ольга Тодд (чоловік помер) в Торонто, донька Ярослава Картер (чоловік суддя) в Оріллія, Онт., наймолодша донька Рома Ґаук (чоловік адвокат) в Ґренд Прейрі, Альберта.

1942 року родина Воробців переселилася до Саскатуну на заслужений відпочинок. 1961 року помер Андрій Воробець. Рік пізніше Галина виїхала до Едмонтону і жила з сестрою Марією, яка вже упокоїлася. Цього року Галина поважно занедужала і її дочка Рома взяла до себе до Ґренд Прейрі. Там вона несподівано упокоїлася. Тіло покійної перевезено до Едмонтону і похоронено на цвинтарі Св. Михаїла.

Покійна Галина Воробець залишила в смутку сина Володимира, дочок — Ольгу, Ярославу і Рому з їхніми родинами, десять онуків і чотири правнуки. Залишився брат Євген Вавринюк, сестри — Мокрина Воробій, Савеля Стечишин, Стефанія Маґус і дальша рідня в Канаді та Західній Україні. Брат Аполінарій (адвокат) помер 1966 року, а сестра Марія Харко-Новосад 1971 р.

Не забула покійна Галина і про громадські справи. З посмертного запису призначено $1,000.00 на Колегію Св. Андрея, $500.00 на Катедру Св. Івана в Едмонтоні, $300.00 на Фундацію ім. Юліяна Стечишина, $100.00 на „Український Голос", $100.00 на „Промінь". На Фундацію ім. Юліяна Стечишина зложили датки в пам'ять Галини Воробець — Євген Вавринюк — $50.00, Марія Ґаук — $25.00, Анна Данилович — $25.00, Ольга Райчиба — $20.00.

Нехай канадська земля буде Тобі легкою, наша дорога мамо, бабусю, сестро й тітко, а між нами залишиться по Тобі ВІЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ!

Савеля Стечишин

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Складаємо нев'янучий вінок у пам'ять наших рідних — найдорожчого мужа, бл. п. Константина Когута, батька, тестя та дідуся, який упокоївся 12 грудня 1952 р. і найдорожчої дочки бл. п. Славки Богоніс — упокоїлась 24 червня 1970 р., в їх світлу пам'ять складаємо $15.00 на „Промінь".

Кароліна Когут — дружина і мама, Тандер Бей, дочки, зяті, сестри і братови — Тоня і Петро Патринюки — Тандер Бей, Оля і Никола Стручинські — Давнсвю.

— — — — —

Моїх дорогих незабутніх родичів — Івана Хитика — упокоївся 25 грудня 1939 р., Василини Хитик — упокоїлась 16 січня 1956 р., моєї сестри Анастасії — упокоїлася 6 вересня 1975 р., мій чоловік Олекса Бартко — упокоївся 6 січня 1978 р., мій брат Василь Хитик — упокоївся 1 березня 1978 р., в їх світлу пам'ять складаю нев'янучі вінки і дарую $80.00 на журнал „Промінь".

Покійним вічна пам'ять. Хай канадська земля буде їм легкою.

Дружина Єлена Бартко і родина, Келгари

— — — — —

Добродійки Ванкуверської Місійної округи кладуть китицю квітів на свіжу могилу св. п. митр. прот. о. О. Хом'яка в Едмонтоні, а добродійці і родині покійного висловлюємо співчуття по утраті мужа і батька.

Нехай же милостивий Господь оселить ВАС, дорогий Отче, у Своїй оселі і належно винагородить Вас за щиру й віддану працю у винограднику Божому, а родині допоможе примиритись з цією невиджалуваною втратою. Засилаємо $50.00 на пресовий фонд журнала „Промінь".

Вічная пам'ять покійному!

Співчуваючі добродійки: П. Блажук, О. Сацевич, О. Гикава, К. Сокирка і К. Бублик

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу бл. п. Галі Воробець, яка упокоїлась 5 жовтня 1980 р. складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Родині покійної Галі висловлюю найщиріші співчуття.

Катерина Міськів, Едмонтон

— — — — —

У треті роковини мого дорогого незабутнього мужа, дітям батька і дідуся бл. п. Василя Перепелюка, який упокоївся 16 жовтня 1977 року в Давфині, складаю у світлу пам'ять покійного $25.00 на журнал „Промінь".

Дружина Афія Перепелюк, Давфин

— — — — —

Манітобська Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади складає нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Михайла Завісляка, члена СУС, чоловіка пані Олі Завісляк, членки нашої Провінц. Екзекутиви і в пам'ять покійного засилає $10.00 на журнал „Промінь".

Пані Олі Завісляк, синові Зенонові і дочці Галі з родинами складаємо щире співчуття.

За упаву М. П. Е.

Анастасія Міненко

На нев'янучий вінок на свіжу могилу дорогого мужа бл. п. Петра Матієшина, який упокоївся 22-го вересня 1980 у Шол Лейку, Ман. складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Ґеня, Овкборн, Ман.

— — — — —

Відділ Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні складає нев'янучі квіти на свіжі могили своїх незабутніх членок:

Бл. п. Єлисавети Єлиняк, членки центральної управи Союзу Українок Канади, дружини ректора Інституту Св. Івана, виховниці молоді, яка упокоїлася 1 листопада 1980 р., в її пам'ять складаємо $20.00 на журнал „Промінь".

Бл. п. Вікторії Богос, членки нашого відділу, яка упокоїлась 2 вересня 1980 р. у пам'ять покійної засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Бл. п. Марії Кримко, членки нашого відділу складаємо китицю квітів і засилаємо $10.00 на „Промінь".

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Марії Кримко з Едмонтону і засилаю $5.00 на журнал „Промінь".

К. Кругляк, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять моїх обидвох родичів — мами і батька Савчуків та мого покійного чоловіка Гриневича засилаю $20.00 на журнал „Промінь", разом з тим з нагоди 20-ліття журнала бажаю редакції найкращих успіхів і на майбутнє.

Юстина Гриневич, Вакав

— — — — —

Жіноче товариство ім. Лесі Українки при Українським Народнім Домі у Вінніпеґу кладе нев'янучий вінок у світлу пам'ять Раїсин Супрун, членки нашого жіночого товариства, і складає $25.00 на журнал „Промінь".

А. Торбяк, голова

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу моєї доброї сусіди і одної з перших членок жіночого товариства ім. Ольги Кобилянської в околиці Мазепа, бл. п. Марії Ягольницької, яка упокоїлась 3 листопада 1980 р. в її світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Родині покійної Марії висловлюю щирі співчуття.

Марія Юрків, Кемсак, Саск.

— — — — —

На свіжу могилу мого дорогого мужа, бл. п. Івана Крип'якевича. який упокоївся 27-го вересня 1980 року в Чиловек, Б. К. складаю нев'янучий вінок $25.00 на журнал „Промінь".

Дружина Анна, діти і внуки, Чиловек, Б. К.

— — — — —

Членки жіночого товариства ім. Лесі Українки у Ванкувері, Б. К. складають нев'янучий вінок на свіжу могилу бувшої членки. бл. п. Єлисавети Єлиняк, яка упокоїлась в Едмонтоні 1 листопада 1980 р., де вона останніх два роки проживала, в її пам'ять засилаємо $10.00 на „Промінь".

Мужеві покійної та дітям висловлюємо щирі співчуття.

Марія Полонич, реф. „Променя"

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Катерина Шумейко, Лонґ Бренч, Онт.	**3**
А. Андрусів — Сен Кетерінс, Онт.	**2**
А. Романович — Принц Алберт, Саск.	**1**
Вікторія Калюжна — Лондон, Онт.	**1**
Т. Сидоренко — Монтреал	**2**
Марія Лазарук — Едмонтон	**1**
Софія Гриник — Едмонтон	**1**
Наталя Давдс — Ошава, Онт.	**1**

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Референтки „Променя" при відділах Союзу Українок мали так само літні вакації і передплат не колектували. Дехто надіслав останні сколектовані ще в травні як пані Кароліна Білик з Норт Бетлфорду (проголошуємо). А саме тепер вже почали референтки зголошуватись до праці. Редакція й адміністрація вітає їх працю і просить читачок помагати їм в їх обов'язках, бо вони це виконують з посвятою для справи нашої преси.

Норт Бетлфорд — Відділ ім. Олени Пчілки, рефер. Кароля Білик, передплати	$ 60.00
Вернон, Б. К. — Відділ ім. Св. Ольги, реф. Н. Микитюк	40.00
Монтреал — Відділ Доньки України, реф. Т. Сидоренко, передплати і прес. фонд	60.00
Саскатун — Відділ О. Кобилянської, реф. Марія Гарбус — передплати	40.00
Гамільтон — Відділ ім. Л. Українки, реф. О. Корній, передплати	70.00

ВІДДІЛИ СОЮЗУ З НАГОДИ 20-РІЧЧЯ „ПРОМЕНЯ"

Відділ ім. Софії Русової — Лонґ Бренч, Онт.	$100.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Волей - Сурей, Б. К.	50.00
Відділ ім. Л. Українки — Овкбирн, Ман.	55.00
Відділ ім. Кн. Ольги — Ґрімзбі, Онт.	25.00
Відділ ім. Л. Українки — Гамільтон, Онт.	25.00
Відділ ім. Л. Українки — Ванкувер	10.00
Відділ ім. Лесі Українки — Вадіна	10.00

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Ліліян Сулима — Едмонтон	$100.00
П-во Василь і Емілія Чуйки — Ванкувер	35.00
Іван Пронич — Нипавин, Саск.	25.00
П-во Михайло і Марія Качури — Ґрімзбі	32.00
Йоганна Михайленко — Саскатун	25.00
Ольга Шульга — Торонто	20.00
Г. Добровольський — Делта, Б. К.	20.00
П-во Василь і Марія Рацой — Смокі Лейк	15.00
Добр. Ольга Бойчук — Канора, Саск.	10.00
Мирослава Фербей — Едмонтон	10.00
Ольга Дзюбенко — Ванкувер	10.00
І. І. Тверден — Оттава	10.00
Една Середюк — Вадіна, Саск.	16.00
Верна Слука — Де Па, Ман.	10.00
Надія Крищук — Едмонтон	10.00
Євгенія Козяр — Сен Ґабріел, Каліф.	10.00
К. Радкевич — Монтреал	10.00
Теодора Гаврисишин — Вінніпеґ	10.00
Анна Дутчак — Ошава	10.00
М. Зелад — Едмонтон	10.00
Вікторія Місяк — Вінніпеґ	10.00
Анна Магера, Кемсак, Саск.	5.00
Анна Хемій — Ізлингтон, Онт.	5.00
Стефанія Кульба — Монтреал	5.00
Т. Сидоренко — Монтреал	5.00
Анна Личка — Лимінґтон, Онт.	5.00
Євелин Василишн — Вінніпеґ	5.00
Євгенія Матієшин — Овкбирн, Ман.	5.00
В. Калюжна — Лондон, Онт.	5.00
С. Гузей — Вінніпеґ	5.00
Марія Тіхонов — Лашін	5.00
Марія Король — Кемсак	5.00
Павліна Дорофій — Оттава	5.00
Стефанія Грегоряк — Давнсвю, Онт.	5.00
Іванна Іваночко — Торонто	5.00
Люба Кут — Бирнабі, Б. К.	5.00

По **$2.00** склали: А. Осадчук — Монтреал, Марія Мацюк, Ендрю, Альберта, В. Кузьменко, Торонто, П. Гаврилюк, Давнсвю, Марія Веревка, Табов, Альберта, Н. Гриців, Кадворт.

ЗБІРНИК ПІСЕНЬ НА СЛОВА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Головна Управа Союзу Українок Канади, на пам'ятку Ювілейного Року 100-річчя з дня народження поетки і письменниці Лесі Українки, видала гарний збірник пісень на її слова, під назвою „На крилах Пісень".

У цьому збірнику поміщено двадцять-п'ять пісень, написаних різними композиторами, зокрема клясиків і сучасних.

Більшість пісень є сольо-співи в супроводі фортепіяно, п'ять пісень для жіночого хору і одна пісня „Жалібний Марш" (Умер Батько Наш), музика М. Лисенка, для мішаного хору в супроводі фортепіяно.

Книжка видана на гарному папері з твердою обкладинкою, оформлення пані Дарії Бродгед.

Українські музики та любителі музики, а головно співаки чи співочі гуртки-хори повинні зацікавитися цим цінним і гарним збірником, придбати його та належно використовувати.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
A25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2

У пам'ять мого дорогого і ніколи незабутнього мужа, тата і дідуня Григорія Тарнопольського і моїх дорогих родичів — Якима і Маланії Сурма, складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Хай пам'ять про них буде завжди з нами.

Дружина Марія Тарнопольська, Мелфорт, Саск.

Довкола дому

Стефанія Кульба

КУТЯ (KUTIA)

1 горнятко пшениці
1 горнятко маку
1 горнятко меду
2 кварти води
Покраяних оріхів — як хто любить

Сполоскати пшеницю зимною водою аж сплине вся луска. Намочити, залишити на ніч. На другий день відлити воду — сполоскати. Залити холодною водою і варити під покришкою на легкому вогні 3—4 години; доливати водою як виварюється. Прохолодити.

Спарити мак. Сполоскати, відлити воду і змолоти. Вимішати разом з пшеницею, додати меду до смаку. Кутя повинна бути злегка густа. Подавати.

— — —

УЗВАР (COMPOTE)

1 ф. сушених сливок
½ ф. сушених персиків
½ ф. сушених абрикосів
½ ф. сушених грушок
5 - 6 горняток води
⅔ горнятка цукру
1 цитрина — порізана

Намочити овочі, лишити щоб перестояли через ніч. На другий день додати решту складників і під покришкою варити 45 хвилин. Вложити до холодільника. Вислід: 20.

— — —

ГОЛУБЦІ З ГРЕЧАНИХ КРУП

Спражити в печі гречані крупи, перетерти їх з сировим яйцем, мішати ввесь час, щоб не пригоріли, запарити праженим молоком, або водою, посолити і дати трохи масла, вложити в піч, щоб каша трохи випеклася. Окремо посмажити на маслі зо дві дрібно-посічених цибулі аж до рум'яности, додати до каші, перемішати і з того робити голубці. До каші можна додати трохи привареного на молоці рижу. До голубців додати дрібку масла, або кілька ложок густої сметани. Пекти голубці без води — будуть сипкі.

— — —

ВАРЕНИКИ З КВАСНОЇ КАПУСТИ

Капусту на вареники виполоскати в одній або двох водах. Варити капусту коротко, не більше як 10 хвилин. Приварену капусту відцідити охолодити, воду витиснути й як хто бажає посікти, або перемолоти. Окремо присмажити на олії велику дрібно посічену цибулю, додати до капусти, заправити до смаку сіллю і перцем.

Тісто на вареники місити вільне.

— — —

МАРИНОВАНІ ОСЕЛЕДЦІ

Виполоскати кілька товстих оселедців молочаків в кількох водах, росполовити, вийняти хребет і ости, осунути шкірку і намочити на шість годин, міняючи воду зо два рази, накінці намочити в молоці. Молочко розтерти ложкою і розпустити винним оцтом і сметаною. В кожну половину оселедця наложити краяної в качілці цибулі, звинути, зішпилити дерев'яною зубною шпичкою. Зложити в слоїк, додати кілька зерен перцю і бібкового листя та залляти молочком. Готове за день. Може також постояти довше.

— — —

КРЕПЛИКИ ДО БОРЩУ НА СВЯТИЙ ВЕЧІР

Зварити сушені гриби, або свіжі печериці, що продаються в більших містах. Юшку з грибів сцідити до борщу. Гриби змолоти на машинці, окремо присмажити на маслі дрібно січену цибулю і в ній присмажити мелені (або дрібно січені) гриби, додати до того трохи тертих сухих кришок з хліба, посолити, поперчити і робити маленькі пиріжки величини половини волоського оріха. Заварити в окропі і давати по кілька крепликів до кожної тарілки.

СМАЖЕНІ ПАМПУШКИ З МАКОМ

1 пачечка сухого дріжджа
1 горнятко цукру
4 яйця
1 помаранча
½ горнятка топленого масла оливи Мазола
1 ложечка соли
1 горнятко теплої води
1 горнятко праженого молока

Намочити дріжджі в теплій воді з ложкою цукру. Яйця вбити на піну. Додати до вбитих яєць цукор і далі вбивати аж до білости. Додати топлене масло, розмочені дріжджі, сіль і терти на тертці цілу помаранчу разом з соком. Додати молоко і вимішати все разом. На тій розчині замісити тісто, додаючи стільки муки, скільки потрібно, щоб тісто підросло. Брати тісто маленькими кавальчиками величини волоського оріха, розтягнути в руках і наповняти меленим заправленим маком, даючи ложечку маку до кожного. Зліплювати береги тіста. Складати галочки на стільниці, поставити в теплім місці, щоб підросли. Смажити в гарячім рослиннім товщі. Виймати смажені пампушки на папір, посипати гарячі пампушки мілким цукром.

— — —

КРУХКІ ОРІХОВІ ТІСТЕЧКА

1 горнятко маргарини
1 горнятко цукру
3 жовтки
1 ложечку ванілії
½ горнятка оріхів
3 білки, мука, оріхи

Втерти маргарину з цукром до білости, додавати по одному жовткові і за кожним добре вбивати. Додати стільки муки, щоб тісто можна було виробляти на галочки, додати пів горнятка січених міґдалів, вимішати. Міґдали треба спарити, осунути шкірку, спражити в печі на дрібці масла. Виробляти маленькі

галочки величини волоського оріха, складати зрідка на лист (бляху), притиснути кожну галку сподом склянки, завинену в чисту мокру стирочку, щоб тісто не липло до склянки, можна склянку мачати у воду. Полишені більки вбити на піну, тією піною смарувати тісточка і посипати дрібно посіченими міґдалами.

— — —

PYROHY (VARENYKY)

4 cups flour
1 egg
1¾ cups warm water
½ teaspoon salt

Combine water, egg and salt and add to 3 cups flour. Mix well, add and knead in the fourth cup of flour until smouth and elastic. Brush with oil and set aside for 15 minutes.

Roll out as for pie crust out with a round cookie cutter. Place the round on the palm of a hand. Place a spoonful of the filling on it, fold over to form a half-circle. Press the edges together with your fingers, making sure the edges are free from filling. Have the edges sealed well to prevent the filling from running out. Place the pyrohy on a tea towel side by side without touching one another. Cover with another tea towel to prevent drying out.

Drop into boiling salted water and stir with a wooden spoon to prevent sticking to bottom. Boil 4 to 5 minutes. Strain in a colander and pour 1 cup cold water over them. Drain, place in a dish, sprinkle with oil and toss gently to coat evenly. Chopped onion browned in oil could be used if desired. Serve hot.

FILLING FOR PYROHY

Potato Filling:

2 cups mashed potatoes
2 tablespoons cooking oil
Salt, peper to taste
½ tablespoon chopped onion
Saute onion in oil, season and add to potatoes. Mix well.

Plum Filling:

½ cup water
1 cup prunes
Sugar to taste

Bring to a boil. Let cool, remove stones and let drain on an absorbent paper. Chop fine.

CAKES AND FILLINGS

CHRISTMAS CAKE (DARK)

4½ cups flour
1 tsp. baking powder
½ tsp. baking soda
½ tsp. cloves
½ tsp. cinnamon
½ tsp. mace
1 lb. butter
1 lb. light brown sugar
10 eggs, well beaten
1 cup honey
1 cup strawberry jam
1 lb. glazed cherries
1 lb. candied pineapple
1 lb. dates
1 lb. currants
3 lbs. sultanas
½ lb. sliced citron
½ lb. mixed fruit
½ lb. walnut pieces
½ lb. almonds, blanched
½ cup wine or rum
1 cup strong tea

Use 1 cup flour & sprinkle over fruit. Sift frour & spices 3 times. Cream butter & sugar thoroughly till light & fluffy. Add eggs beat wall. Then add flour gradually with liquids. Then add all fruits nuts; mix well. Spread aluminum foil into 3 pans size 9" x 5" & fill ¾ full. Bake at 275° for about 2½ hours, or till tested with knife or tootpick. To have moist cakes, place pan of water under cake pans while baking.

WHITE FRUIT CAKE

1 cup butter
1 cup white sugar
½ tsp. lemon extract
1 tsp. vanilla
3½ cups flour
1 tsp. baking powder
4 egg yolks, unbeaten
4 egg whites, beaten stiff
1 can (20 oz.) cruched pineapple
¾ lb. mixed peel
1 lb. glazed red cherries
1½ lbs. light sultana raisins (washed)
½ lb. pecans
¾ cup sherry or light rum speck of salt

Place cherries & fruit in separate containers & pour ¼ cup cherry or rum over each. Let stand overnight. Cream butter & sugar thoroughly, add extracts & yolks; beat until light & fluffy. Add sifted dry ingredients alternately with pineapple; beat well; add fruit dusted with ½ cup flour & nuts, fold in beaten egg whites.

Prepare 2 pans 9" x 5" with 2 layers greased brown paper. Fill pans ¾ full. Bake in slow oven at 275° for 2½ to 3 hours or untill a cake tester comes out clean. While still hot pour sherry or rum over cakes (¼ cup).

Українська вишивка

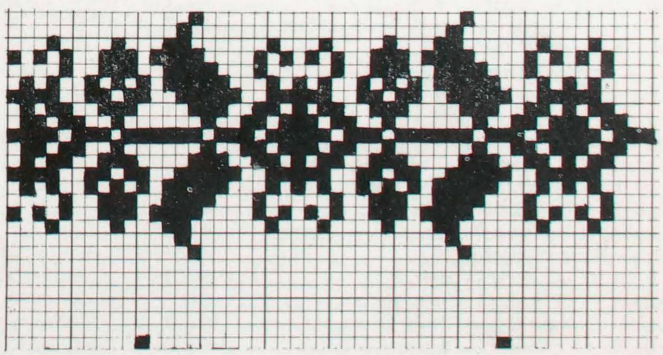

Краска ниток синя, вишивка з села Уйдешта, пов. Сучава на Буковині.

Музей Сх. Філія
Рисувала **Іванна Вахна**

ЗМІСТ XXI РІЧНИКА

Для дітей

„Дзвіночок" — Пригоди Леся ..... 1—17
М. Турцевич-Пилипчук ..... 1—17
Василь Чухліб — Хто встає раніше ..... 1—17
Марійка Підгірянка — Зимові радощі ..... 2—18
Микола Погідний — Дві сніжинки ..... 2—18
Т. Шевченко — Червона калина ..... 3—18
— Кожного року в березні ..... 3—18
Кузьма Журба — У садку ..... 3—18
Михайло Яремко — Морозенко — дід ..... 3—18
А. Мястківський — Мене будить сонечко ..... 3—18
П. — Паска ..... 4—20
Звідки взялися писанки (леґенда) ..... 4—20
Г. Віеру — Перше слово ..... 5—20
„Світанок" — Мамина усмішка ..... 5—20
Леся Українка — Травень ..... 5—20
Дмитро Мегелик — Для матусі ..... 5—20
Петро Боднарчук — Мама ..... 5—20
— Яр. Мандюкова — Про хлопчика, що вчився чарів ..... 6—19
Марія Познанська — Соловейко ..... 7—19
Михайло Яременко — Мої олівці ..... 7—19
Юрій Ярмиш — Квітка і бульдозер ..... 7-8—19
Марія Пригара — Перший день ..... 9—22
А вжеж — народна казка — Авжеж ..... 9—22
Григорій Коваль — Літо ..... 9—22
Вол. Ладижець — Ой по плаю ..... 10—20
Гуси - лебеді — народна казка ..... 10—20
П. Сингаївський — У гаю над криничкою ..... 10—20
Вол. Ладижець — Сяду, сяду я на весла ..... 11—22
Єно Рауд — Мишка, кіт і гарбуз ..... 11—22
Вол. Ладижець — Пісенька ..... 11—22
Ю. Ш. — Просьба до св. Миколая ..... 12—19
Д. Павличко — Золоті калачі ..... 12—19
Є. Гуцало Зайці ..... 12—19

Есеї, нариси, оповідання, поезії

Степан Чарнецький — Під звуки коляди ..... 1— 1
С. Орлюк — Четвертий Універсал ..... 1— 1
Ярина Зоряна — Дивная новина ..... 1— 2
Ілля Кириляк — Перший Святий Вечір в Канаді ..... 1— 3
Леся Українка — Хвилини ..... 2— 1
Н. Т. — Папаня, купи Бога ..... 2— 8
Тарас Шевченко — Неофіти ..... 3— 1
— Не гріє сонце на чужині ..... 3— 1
Проф. І. Власовський — Шевченко як християнин ..... 3— 2
З „Денника" Шевченка ..... 3— 4
Ред. — Бо справдилось слово Його ..... 4— 1
Б. Лепкий — Великодні дзвони ..... 4— ?
Г. Журба — Рахманний Великдень — леґенда ..... 4— 3
С. К. — Познака весни ..... 4— 5
М. Погідний — Мати — мрія ..... 5— 1
Гей Бойл — О, коли б я мав доню ..... 5— 6
Переспів П. Мирного — Плач Ярославни ..... 6— 1
Іванна Чорнобривець — Червона перина ..... 6—10
Іван В. Іванишин — Оґопоґо ..... 6—18
Олександер Кагановський — Бо ти ж — одна Триптих ..... 7— 8
Життя наше то не мед — До Дня Матері ..... 7— 8
Софія Парфанович — Інші дні ..... 7-8— 9
Ніна Кузьменко — До тебе говорю, а ти не чуєш 9— 7
Софія Парфанович — Інші дні ..... 9—10
Дніпрова Чайка — Шпаки ..... 10—10
— Дівчина Чайка ..... 10—12
Микола Верховинський — Пророкотіли громовиці 11— 1
— Напоєні дні ..... 11— 1
О. Івах — З літературної силуетки О. Кобилянської ..... 11— 1
— З листів Ольги Кобилянської ..... 11— 4
К. Гарбар — Книжка заслуговує на відзначення 12— 3
Л. Полтава — Українська опера і оперета ..... 12— 6

З відмічених біографій

С. Стечишин — Пам'яті Анастасії Стечишин ..... 1— 8
К. Т-чко. — Вшанування Галини Воробець ..... 1—11
Д-р Ганна Янішевська — Симон Петлюра очима його сучасників ..... 2— 3
А. Курдидик — Творець фільмів про мистецтво 3—10
С. Стечишин — В річницю М. Гринюк і М. Вавринюк ..... 4— 9
Галина Сенишин — Людмила Темертей — мисткиня фолкльорного портрету ..... 5— 3
Любов Дражевська — Ізидора Косач-Борисова 7— 5
Лариса Воронець — Заслужений мистець України Олена Кульчицька ..... 7— 8
На позиціях — Надія Боднар і Галина Мельник .... 9— 2
Ольга Райчиба — Нова професійна сила ..... 9— 5
З. Туржанська — Єлена Коваль ..... 10— 9
— Дніпрова Чайка ..... 10—11
Владика Василій — Марійка Шпитковська українська королева Вінніпеґу ..... 9— 9
— Молоді мистецькі сили — Христина, Леонія Мельник ..... 10—10
О. Івах — З літературної силуетки Ольги Кобилянської ..... 11— 1
Люба Жук концертує ..... 11—10
— Д-р Віра Слюзар здобула науковий ступень .... 12— 4
Н. К. — С. Скрипник — організаторка мистецьких вистав ..... 12— 9
Г. Е. Г. — Олена Дзибенко — голова пров. екзекутиви СУК ..... 12—21

English section

Orysia Tracz — Ukrainian Christmas Celebration —15
Ivan Harmata — Yevshan-Zillia ..... 2—15
Rudyard Kipling — If ..... 2—15
Mark Ferbey — A Ukrainian Story Theatre for Children ..... 2—16
Ivan Yavorsky — Karavansky and Strokata Latest Dissident Emigres ..... 2—17
Doren Wasylyshyn Keir — Attention is Focussed on Ukrainian Canadias ..... 3—15
Lilian Mytruk — Linda Woronchak — Nursing Profession ..... 3—16
V. Shewchuk — Wirsta Show in Edmonton ..... 3—16
C. A. Manning — The Traditional Easter ..... 4—15
I. Harmata — In the Footsteps of our Pioneers .... 4—16
Erma Bombeck — When God Created Mothers .... 5—15
G. Kleiser — Show me how ..... 5—15
Helen Rajcheba — Amnesty International ..... 5—16

G. P. McEvoy — If — For Girls ... 5—17
A. G. P. — Audrey Ortynsky ... 6—15
Edgar A. Guest — Effort ... 6—15
Ivan Harmata — Role of the Ukrainian Language Press in Canada ... 6—16
Ukrainian Academic Club winter program ... 6—16
Ukrainian Artists in Toronto ... 6—17
Halyna Melnyk — Forld Conference of the Decade for Women ... 7—15
Helen Raycheba — Amnesty International Bul'etins 7—16
Children Learn whate They Live ... 7—17
Hele Raycheba — Prisoners of Conscience in USSR ... 8-9—18
Ivan Harmata — Saskachewan's Ukrainian Legacy 9—19
Helen Raycheba — Toronto Raised $1,000.00 for Internationaly Amnesty ... 10—15
— An Odyssey of Canadian Archival Heirloom Ends ... 10—16
Non. Pauline McGibbon appointed Chairman of Inc. Foard of Trustees Nat. Art C. ... 10—17
Sen. Paul Yuzyk — The Geginning of Civilization and the Trypillian Culture ... 11—18
Eva Schacherl — Seven Ukrainian Art Inspires Reminiscing ... 11—19
R. Dragan — A Brief History of the Ukrainian Museum of Canada ... 12—15
I. Harmata — Ukrainian Dumy ... 12—17

Музей Союзу і народне мистецтво

З. Володенко — Жіночі фігурки — основні сюжети первісного мистецтва ... 1— 7
О. Доріченко — Мелодійність пензля ... 2— 9
Михайло Бойчук — Український Музей Канади ... 2— 9
Галина Михальчук — Український ткацький гурток при праці ... 3—12
— Курси Українського народного килимарства ... 3—13
Марія Ткачук — Офіційне відкриття Українського Музею Канади ... 4—18
Галина Михальчук — Килими ... 4—18
Дирекція УМК — Музей відкривається 24 травня 5—18
Маруя Кіщук — Повідомлення ... 5—19
О. Дудар — Традиційне сучасне поліське ткацтво 6—12
Редак. — Відкриття Українського Музею Канади 7— 1
Галина Михальчук — Головні убори ... 7—13
З. Орест — Подорож по галерії ... 8-9— 3
А. Качковський — Про відкриття Українського Музею Канади ... 9—15
Марія Ткачук — Звернення до відділів Союзу ... 10— 1
Люба Кут — З відвідин відділів в справі Музею ... 10—18

Суспільно-громадські

КУК — Підготовка Конференції Етнічних Центральних Представництв Канади ... 1— 6
СКВУ — Звернення Комісії Прав Людини СКВУ ... 1— 6
А. Качор — Активна ощадність ... 1—10
Редак. — Входимо в третю декаду ... 2— 1
Звернення Централі КУК ... 2— 6
Конференція Етнічних Централь ... 2—11
Вісті з Централі Союзу ... 4— 2
Галина Сенишин — 8-го березня 1980 року ... 4— 4
Галина Михальчук — Наше завдання ... 4— 6
Заява Надії Світличної ... 4— 7
Юлія Головата — Збереження нашої національної ідентичности ... 4— 8
Місяць травень — місяць СКВУ ... 5— 4
Савеля Стечишин — 75-річчя Саскачевану ... 5— 7
Заява Ніни Строкатої на Прес-Конференції ... 5— 8
Андрій Качор — За нову й здорову атмосферу життя ... 5— 9
Лідія Касіянчук — Союз і молоді жінки ... 6— 3
До членів і прихильників Інституту Дослідів Волині 6— 6
З нарад центральної управи Союзу Українок Канади ... 7— 3
Н. К. — Чи жінки використовують набуте знання 7— 4
Редак. — Назустріч нашим завданням ... 9— 1
СКВУ — З приводу Харківського процесу СВУ - СУМ та розгрому УПА ... 9— 6
Сесії Комісії Прав Людини СКВУ ... 9— 7
Галина Михальчук — Сесія Пров. Ради Жінок ... 9— 8
Докія Черевик — Читаймо і поширюймо українську пресу ... 9—20
З обіжного листа Централі до відділів ... 10— 2
Головні точки програми 13 Конгресу Українців Канади ... 10— 4
Члени Української Гельсінкської Групи ... 10— 5
Український Пласт ... 11— 8
Звернення Комісії Прав Людини СКВУ ... 11—11
Ольга Дайчиба — Міжнародна Амнестія ... 11—11
Ольга Войценко — Звернення Архівного Комітету Державного Центру в Екзилі ... 11—13
Ред. — Дещо з листів до редакції ... 12— 1
Р. Рахманний — Вікно в наше минуле ... 12— 5

Освіта, виховання

Тоня Горохович — Міжнародний рік дитини ... 3— 5
Б. Горіх Цмоць — Нашим дітям ... 3—19
Петро Палієнко — Як може молодь зберегти українську мову ... 4—19
Редак. — Великі Матері ... 5— 1
Ксеня Турко — Виклик підростаючого покоління 5— 5
Галина Мельник — Помічні завваги до дитячих садочків ... 7—14
І. Кубрак — Молодь ... 7—14

Репортажі, рецензії

Нове видання Товариства Волинь ... 1—12
С. Стечимин — Хлібець святий як сонце ... 2—10
Орися Судчак — „В обороні української справи" 3— 9
А. Власенко-Бойцун — Сорокалітній дорібок Яра Славутича ... 4—11
Доповідь д-ра І. Фізера у Вінніпегу ... 4—10
І. Кубрак — Конференція складових організацій СУС східньої Канади ... 4—14
З нарад Президії Секретаріяту СКВУ ... 5—12
З. Орест — Музейна сесія під час З'їзду ... 5—13
Твори філософа Юркевича опубліковані ... 5—14
Перші роковини вбивства Івасюка ... 6— 2
До членів і прихильників Інституту Дослідів Волині 6— 6
Н. К. — Українська преса в Канаді у 80-тих роках 6— 7
Фільм Галі Кучмій ... 7—12
Перша конференція про кириличні стародруки ... 7—18
Мирослава Фербей — Сенаторка Марта Беліш відкрила весняний чай і виставу ... 9—13
Любов Дражевська — Участь українських письменників у діяльності ПЕН Клюбу ... 10— 3
А. Місяк здобув другу нагороду ... 10—14
Літні курси в Саскатуні ... 10—14
13-тий Конгрес Українців Канади ... 11— 9
Анна Горбай — Українська школа в Робліні ... 11—15
Галина Сенишин — Видавнича діяльність Союзу ... 11— 7

ISSN 0380-2140

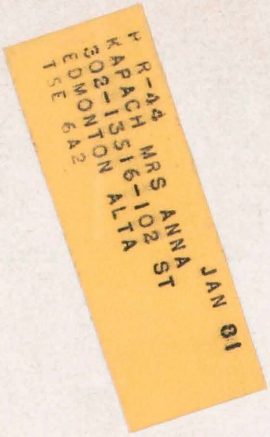

Галина Сенишин — Видавнича діяльність Союзу 11— 7
Відбувся 6-ий З'їзд ОУДЦ ... 12— 2
Г. Михальчук — Вітаємо гостей в Оттаві ... 12— 4
А. С. — Перший всеукраїнський літературний журнал ... 12—11
Вісті з централі Союзу Українок ... 12—12
М. Подворняк — Як дійшло до видання Етимологічно-симантичного словника ... 12—12

Квіти незабутнім

1—13, 2—26, 3—30, 4—32, 5—31, 6—29, 7—20, 8—29, 10—20, 11—29, 12—28

З діяльности провінційних екзекутив

А. Міненко і Г. Слюзар — Провінційний З'їзд Союзу Українок в Манітобі ... 2—19
Є. Білич — Вишивані вечорниці ... 2—22
К. Рожак і Ф. Пелех — Звіт Провінційного З'їзду Союзу Українок в Альберті ... 3—20
М. Гупка і А. Г. Тріщук — Звіт Провінційного З'їзду в Саскатуні ... 7—21
А. Міненко — Окружний З'їзд Союзу в Давфині 8—23
З проєктів Пров. Екзекутиви Альберти ... 11—14
З окружного з'їзду Союзу в Толстой ... 11—21

З діяльности відділів

Альберта

Келґари — відділ О. Басарабової ... 2—28, 3—22
Едмонтон — відділ при Катедрі Св. Івана 3—19, 4—22, 4—24, 7—24, 10—24, 10—25
Смокі Лейк — відділ ім. О. Кобилянської 6—23, 8—27
Веґревил — відділ ім. Кн. Ольги ... 6—28, 7—23
Торгилд — відділ ім. О. Басарабової ... 4—29
Ту Гилс — відділ ім. Лесі Українки ... 8—27

Брит. Колюмбія

Келовна — відділ ім. С. Стечишин 2—25, 5—22, 6—27
Волей - Сурей — відділ О. Кобилянської ... 3—23, 8—3Є
Вернон — відділ Кн. Ольги ... 5—21, 5—23
Ванкувер — відділ ім. Л. Українки — 5—22, 6—25, 7—26
Кемлюпс — відділ ім. Л. Українки ... 5—23, 7—30
Чиливек — відділ ім. О. Кобилянської ... 5—29

Манітоба

Вайта — відділ ім. О. Кобилянської ... 2—24
Флин Флон — відділ ім. Доньки України ... 3—27
Мензі — відділ ім. Л. Українки ... 3—28
Вінніпеґ — відділ ім. Л. Українки ... 4 21, 6—26, 7—25, 12—22
Роблин — відділ ім. Доньки Украни ... 4—28
Брендон — відділ ім. Л. Українки ... 4—29
Овкбирн — відділ ім. Л. Українки ... 7—29, 11—24
Давфин — відділ ім. Л. Українки 10—24, 11—23, 11—27
Вінніпеґ — відділ ім. Кн. Ольги ... 10—29

Квебек

Монтреал — відділ ім. Доньки України ... 2—28
Лашін — відділ ім. Кн. Ольги ... 5—27

Онтаріо

Скарборо — відділ ім. Кн. Анни ... 2—23, 5—29
Гамільтон — відділ ім. Л. Українки 3—24, 4—23, 6—25, 12—24
Ґримзбі — відділ ім. Кн. Ольги ... 4—22, 11—24
Торонто — відділ ім. Кн. Ольги ... 5—21
Ватерфорд — відділ ім. Л. Українки ... 5—28
Оттава — відділ ім. Л. Українки ... 6—24
Ошава — відділ „Барвінок" ... 8—31
Лондон — відділ ім. Кн. Ольги ... 7—28
Тандер Бей — відділ Доньки України ... 7—29
Форт Френсес — відділ ім. Л. Українки ... 7—29
Тандер Бей — відділ ім. О. Пчілки ... 10—27, 7—24
Ст. Кетерінс — відділ ім. Л. Українки ... 10—27
Лонґ Бренч — відділ С. Русової ... 11—25

Саскачеван

Йорктон — відділ ім. Олени Пчілки 1—18, 3—27, 4—23, 12—23
Норт Бетлфорд — відділ ім. Олени Пчілки 2—25, 10—28
Донвел — відділ ім. О. Кобилянської ... 2—29, 7—31
Блейн Лейк — відділ ім. Х. Кононенко ... 2—30
Мазепа — відділ ім. О. Кобилянської ... 2—30
Кадет - Ейлишем — відділ ім. Олени Пчілки ... 2—30
Гефорд — відділ ім. О. Басарабової ... 3—21, 6—26
Стінен — відділ ім. Кн. Ольги ... 3—28
Принс Альберт — відділ ім. Кн. Ольги ... 3—29, 5—22
Реджайна — відділ ім. Доньки України ... —28
Тідор — відділ ім. О. Кобилянської ... 4—29
Вірдейл — відділ ім. Л. Українки ... 5—23
Саскатун — відділ ім. О. Кобилянської ... 6—25, 12—23
Фовм Лейк — відділ ім. Л. Українки ... 6—26
Шіго — відділ ім. О. Кобилянської ... 6—27
Ґлеслин — відділ ім. О. Басарабової ... 6—27
Стирджес — відділ ім. Л. Українки ... 6—24
Канора — відділ ім. М. Маркович ... 7—27
Кадворт — відділ ім. Кн. Ольги ... 8—30
Вадіна — відділ ім. Л. Українки ... 11—25

Довкола дому

Редаґує референка доманьої економіки Стефанія Кульба в Монтреалі — 2—32, 3—32, 4—30, 5—30, 6—32, 7—32, 8—32, 10—32, 11—32, 12—30

Українська вишивка

Взори опрацьовує, рисує і висилає до журнала куратор Музею східньої філії Іванна Вахна в Торонті ... 2—32, 3—29, 4—21, 5—28, 6—32, 7—32, 8—32, 10—31, 11—32, 12—30